

ספר

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י היים תשס"ה

בנין הבית

- בו יבואר בנין אריאל
- המראה כמראה יחזקאל :
- תכנית תאיו ולשכותיו
- מלא על כל גדותיו :
- חשבון הרוחב והאורך
- על במקומו המקרא דורך :
- בו ירשם חדרי יקר האדר
- איש מהם לאנעדר :

תכן עמודים • שש ממודים • הרב המופלג החדיף ה"ה מוסרר יהואל הולל בה"ה הרבני המופלג המפורסם המנוח מוסרר דוד זל"ל אלט שולר מיאברויב בע"ה מצודת דוד • נכד בגאון המפורסם מר"ה ורענא מוסרר פתחיהו אלט שולר שהיה אב"ד ור"מ בק"ק פראג • נכד בגאון המפורסם החסיד הנקודל ל"הו מאלור הגולה מוסרר מנהגם סאניש חיות שהיה אב"ד בק"ק ווילנא • בהגאון המפורסם בכל העולם אור ישראל וקדושו מוסרר יצחק חיות זל"ל שהיה אב"ד בק"ק לבוב ובק"ק קראקא ובק"ק פראג בע"ה ספר אפי רב רבי שלמה סיוחסין מגזע תסדי פרבונליה

ומשפט הספר ומעשהו ועל מה אלוים סטבעו מפורש המלה בהקדמת המחבר ומעט חרפה גדול מועלת הספר ולדקו בה:

נדפס באתותות סיפות

באמשטרדם

ותפי ראשית מלאכהו לסדר ולפרט

מכון לשחקר פעלת יהודה מקדש אדנינו בוננו יליד :

בס"ד

ספר זה נסרק ונעבד ע"י
"יודאיקה אימג' אוצרות התורה בע"מ".
ניתנת רשות ל"היברא בוקס" שע"י חיים רוזנברג"
להכניסו לאתר ולהפיצו לצורך שימוש אישי בלבד.

וזאת למודעי

אין רשות לאף אחד להדפיסו או להעתיקו
בכל אופן שהוא או בכל אמצעי שהוא
בין בחינם בין בשכר בין ליחיד בין לרבים

ניתן להשיג עותק מספר זה ועוד ספרים
וכן התוכנה **אוצרות התורה** המשולבת
(בשילוב **אוצר הפוסקים**)

אצל:

בית ספריית מורגנשטרן

רחוב רבא 14 ת.ד. 3620 אשדוד

טלפון 08-866-0821 פקס 08-866-5059

OTZROT HATORAH

THE MORGENSTERN LIBRARY

14 RAVAH STREET

P.O.B.3620 ASDOD, ISRAEL

Email- kidosheypolin@bezeqint.net

This sefer has been provided by
Judaica Image OTZROT HATORAH for individual use only.
All rights reserved by Judaica Image OTZROT HATORAH.
Permission is only granted to Hebrew Books Org.
No Permission is granted (in any form to distribute these books)
to anyone else even if they don't sell them.

הסכמות תנאונים

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם מופת הדור הגאון הגדול מ'שאלו בחירי ב' אב"ד באמסטרדם יע"א

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם האלף הגדול מו' שנתה של אב"ד לקפרי"ב באמסטרדם יע"א

דברי כבוד גישי הרב הגאון נרו"א ז"ל חיווק אש"י יאמ"ו עליו כי הוא מלא דבר בשמעתא והלכא והמוךד עליו המוכח בכל קחו שיחמו עיניהם בה"ל הרב המופלג מו' יחיאל הייל נרו"א להשיבם בראש לזון ולסורות הכל לנפשו

לפי גס ידי תמו עמו ולתפסי גברא קאתינא כל מן דן מתווכו לנא המוכי לטע לעולם נסמוך על הסקי אוראותיו בכל לזי ליתא בראש • את אמנם סקינ דרתי ליתן סמיכת הכתום מ"ו שאני מופלג דרבנן הרב ה"ל אילת אהבים ויעלת חן לראשו ועמדת תפארת חמישה לשיחת לוגשם לאות עול • היות ומכירו הייתי לשעבר • שהו מלא דבר ועפסי ביותר מפיו ומפי סת"י גישי הרב הגאון נרו"א שרבי להפליג שבחתי כמה גיסי גברא גברא כולל ולו את למלא ולתשמע תולתו כי בקרב ביתו ישב בשבת תתקונוי וכלל יסודיו הטהר עמו בשלמות והלכות עולם • בודאי עמדת על דעתו והגיע לבוק מרותו • ואת תורת בנין ידבות הכל בכתב עליו שסלי • הם כי כן ידי חזון עמו בכל סדרות בדברי גישי הגאון נרו"א ומאן גברא דהה דקמסיד עלי אני לא באתי אלף לאלומו מלחא בחוקק גזירת חוי' דרבנן על מי שיראה ליהם בחזונו משך עשר שנים וליתן חן חן לכלל ינתוקי בראש יעו מה טוב חלקן שיפס לנפשו • ויתון לו ברכות על ראשו • כ"ד המדבר לכבוד התורה ולגמול' היום יוס' ד"ד למב"י • **הלכה בבית הייל** לפרט גדול

ה"ק שאלו סתו פה ק"א **אמסטרדם יע"א**

ראיתי והס קדישי עליון עליונים למעלה אשלי רבדני הגאונים המפורסמו' י"ז יתנו עלין וילדקו את הדיק כלדקן • הם עי'דו פרתו את סת"ש חלושי תורה ותדעו סופרי' תיק הספר עם הספר ספ"רא דמארי טבא חיבו וטבין עובדום אשר יפעל ועשה חכם הרב המופלג ומופלג מו' יחיאל הייל בהמאור הגדול מו' דור ז"ל צ"מ כ' מצורת דור ועשה קס בנו אחריו תופס מעשה חזנותו הות בה את סת"ל דבר שממין • צוב מנין ורוב בנין אשר בהם בחמה ובחזקו וטעמו ונמוקו עמו טעם לשבח שבתו דבין בה"ל וס' דות לפעול טבא ס' • בנין הבית ותמנו י"ו מזה ומוס' בסמוכין דרבנן מוסמוך ועומד עמיהם שיש בה סמיכה ותחנותי דברא ותחתי ספרת סחיבר על טהרת הקלם קדושי תורה וכי סת"ל רתוי ורגון להיולו לאור במוטע שטבעו חכמים ואשריה ללאו יראת לכל ישיג איש זר את גבורו במוכר שני' אשר והני משה' וסוף לכל דברות ולכל אמרות טורות אשר כוונת ויהם קידם ופוק חזי מלא גברא רבא דעמי' מדברת דק"ק אשכנזים יע"א קא מוהידי עלי' ה"ה הגאון הגדול המפורס' מו' שאלו בחירי ב' אב"ד מונס שבחו ושבח חזונו מחברת הקודש יאמר לו סה כי כן גס חכמי לא מנעתי עמי אשר אתי לדבר מונס ואתעס אמר כלל חתי על כל הכתוב והשמע לנו ויס' ופחת ושאני בכל שלי יתבין • ועליו חב"ט כ"ד העומד על התורם ועל העבודה בק"ק סת"ת ספרדי אמסטרדם יע"א • היום ל' לנת אייר תעצברון את האלפים לפ"ק הנעיר שלמה שלם ס"ט

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם החסיד והעמיו מו' שאלו נשיא סתו אב"ד בק"ק סאג' יע"א

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם מו' שנתה נרו"א אב"ד בק"ק דעסאווי יע"א

אם אמנם גרתי בעדי זלף אלף ידי אסורות מלמסק בקה"ת הסופר להעיר ולסמוך יחי' מו' שיה' מטעמים המנוסים ועדי תעמוסם באורחותי • אך רעעת דברא דהה כי סת"ל לא גרתי ללאו פכל יומא מחדתים ה"ה הרב המופלג סתרוק מו' יחיאל הייל נרו"א בהר בני סמנת ס"ה מו' דור ז"ל מלא רוב בעל"מ מצורת דור • על ד"כ • ובודעי ומכירי קאמינא היות קרוב לשתי שנים אשר חסם בכל קורתו ישב בשבת תתקונוי ללמד לב"א שבחו המופלג השנון המגדיל סו' ב"ג אלאו הגדול המפורס' אב"ד דק"ק דרבין יע"א • ות"ל בגדיל וס' לית ועשה סת"ת ופעמים הרבה מאור טיילתי עמו במו' סת"ת בעון רב • ופוסקים ראשונים ותלמידיהם וכמה הלכות חמורות ומלכות מלא דבר מתון ומסקי' גמעת את אליפא לסכתא • וגם קרוב לנסיעתו

דין חיותי איס מסייר במלכותו מלאכת ספלי שמים אשר עש לבבו לסביל את זאת ולהבין לאחרית דבר ה"ה כי הגיד אשר יעשה לנו בית ראון באתרותי יעמיה בדרת מ"ך עולם ה"ה הרבני המופלג חכם השלם סתרוק וסקי' לבד מו' יחיאל הייל נרו"א בן הרבני המופלג חכם השלם כנו' דור ז"ל צ"מ מ' ס' מצורת דור • וירא כי חין איס מגיע עלמו לדעת מספר מפקד ותכלית הבית וכליו ולא יגעתי ומלתי אל חאמן • לזאת טרת סת"ל גבר רב"ל וכן בעומקא של ס' לכות עולם לדעת מולתו ומולתו של הבית הקדוש הזה • בן ספריו וממ"י על סדרה • וסחקי' על נכון הכל כאשר לכל והעלה ארכוס לזיון סת"ל דורס' און לה מכלל דעיי דריסם ותלילס למוס אלס לנרוס היות להרס המתבר כל'

הסכמות

הנאותים

ב

לכשיעשו ולרידתו מאתו נשע' מחוץ לזר הלכה ודעת פה
 ב"כ"ס ב"ר"ח עם בחריפות וזקילו וקנס עם עוב לעלמו .
 לזאת הרמותיו ילי לסומכו בכל כח' במלא חפתי טיפוחת
 שראוי לכל ישראל לכמוך על הרמותיו כחמד הרבני'
 היוספים על כסא הוראה : יורה יורה ידני ידני יתיר וכו' .
 הכלל ראוי הוא לכמוך עליו בכל הענינים הבריפון לבורא' .
 כינת ראש ראשי ראיות הרבס ישר שכלו ועיניו והחמדת
 ומלכו' הרבס והשלמת מעלותיו ומדותיו הישרות הריך

ה"ל ללפוס ז' ס' בנות תבית חוך עשרת שנים כלתי
 רמות הרב המחבר ה"ל כי ירבונו בו האלס גלותא
 דרבין ת"ו וכל המוכייע לברכ ה"ל יוסה לרמות בנין עבדי
 בתפלתו . ומוך ביופיו יתנו עיניו כבוד מלכותו . כ"ל
 המד' לכבוד המק' והורתו . יוס' ג' ב' אדר תקל"ב לפ"ק :
 שמחה בא"י האלו תמיתו מו' ז"ל וז"ל ה"ס חפ"ק
 דעסאו י"ז :

לח"ח . גם דרשו ראיות ישר הוא בעיני כל רואה מעשיו וס' ה' אלגנטי ללאת ממדרי לעטרו . ולכומכו יורה כו' בכל
 דבר כמות נפשו נפש המנוקרת היות ירו בכל מזלם ובכל עינו נאופטים וכן ה' בילו ילנת . חף אשא עיני וכנס
 עומד לפני אים הטיס בוכס וכסות ע' מ' לבמות עמודי דבי מרשא מתין ומסוק שמעתחא אליבא דלכתא בליכות עולם
 הילכתא למסותא בבנין בית קדשו ותפלתו אשר הוא כמעט כפר תחום ורוא מילס סוד' סוד' ה' לראוי . וגם על
 זה יגע וטרח כלרבו לרה' ה' למה תמיל בשמחה גדולה לעינין בוסקים ראשונים ואחרונים לירד לעומקא של הלכה
 לא עסוק פומי מירסא אשר עיני ראו ולא זר . וה' כעת בעקבי אבותיו וחבר ספר נחמה וסידר על מכונו בית העת'
 לבמות ב"ב . לזאת בני נוחו לו השואות חן על אשר מלא את ירו לזר וס' ט' ערות וייעות ה' לרך לז' . וכעת
 רואה סוף לק' עו בדפוס וישר כחו וחילו לאוריתא וכל המסייע לדבר מל' ה' רבס כוס יוסה לראות הבנין עין . בעין
 בשבזו אל יוס' . וס' יס' לרין ויעותו יו י' ו' ז' חילו לקדשו בדפוס וי' י' י' סני מטיל גודל רבס . שלא יכלו
 אקריס חקו אשר חלק לו ה' ומעל משר עשרת שנים בלתי רשות והרמא ומנו או' מ"כ' וכל העובר על דבריו אלס
 לטראק' חוי' לרבין דלית ליה אסותא וכל השומע לדבריו יסון כמות וס' א' . כ"ל הנהדר לכבוד אכס' : של תורה
 ולכבוד בית קדשו ס' ב"ב יוס' ו' ק"ח יסון תקל"ב לפ"ק :

בחזות מלך חן חמד יופי הסבור והדרו . ללח עליו רוח השור בעולם מילתו . אל מול פניו בנית יסבב הסבור
 יסורת תלפתו . יתלס פני כל כללי שיש לאל מלתו . יעשר אל אלום יסכלל בית חמדו :

ס' קשור וכו' ומורכב מופל ושלש תנועות ויחד ותנועה כללת וכן כללית הילתון וכן בסוגר :

שאו עיניכם נגידים • בני אדם גם בני איש • רחוקי עם איש הרובי •
 לבו נא לחמו בלחמי • ועת תצמאו הלא איש • קבם ייני עם חלבי •
 מתי השגל וינשי • תבונת הנא אהבים • פנו נא התכו ננו בי •
 הלא מלי טל תחה • וגשמי גשם נדבנת • וירוף ארץ רביבי •
 פמו פי אקרא אלי חו • צבים בהר י' שמיפו • ויראו נוי מ' חצבי •
 נדיבים הרבי ראו ב' • ייני כי נ' חמד הוא • וגם חומרני סביבי •
 יחיאל הלל ובן הוא • לדודתו א' ת' ברני • והשקיש רגזי ועצבי •
 ונודע הוא מצידה • מצודת דוד וציון • פבוחו ערך קרבי •
 אבקש בערו לי אלי • גדול העצם ורבה • ערלה צור מ' שגבי •
 לזכורו ל' שמות • בשמחת גלי לרין • בער יחשה כ' אבי •
 מליצתי אהריבים • למול קוראס פרי • אלי בל רואה קרבי •

דבר

הקדמה

דבר פיימתק לחבו • כמו נופת צוף רבשי • רצה הגיוני וגיבי •
 ובעל מקרא ומשנה וגם תלמודי הלא • תחבם נגד שביבי •
 בקולי אקרא לכל רב • ותלמיד תועה בשדה • הלא ידרך בנתיבי •
 נתיבישר לא ידעו • אנוש מאז מלפנים • עדי בא איש בדבבי •
 אלהי עד אן אקה • להבנות בדרך • פני ובעד א שגבי •
 בכל זם אשקיף ואביט • שמאל גם ימין לצד • ירחי אן מ ערבי •
 ואין עורר ליובני • נפוצים המה וערר • וטמא שוכן בקרבי •
 וקו המדה בידי • ואסוג אחור בער • חזה קדר מחרבי •
 עלי אדמתי ורום • חצר מקדשי ומושל • בכל מכמי וקבי •
 אלהי עושה גדולות • וגוה ים ל גוהים • לצולה אומר חרבי •
 ראה חרפתי אשר ח • רפוני תמיד וצערי • בכל עת קומי ושכבי •
 חזה בת ציון געולה • לבב רהב רעורר • חגיתי קשתי וחרבי •
 ובן האמה אגרש • מהרה מפיה מלוגי • ולא יהל שם ערבי •

מורכב זו שתי מנועות ויהל שתי מנועות ויהל ותנועה בלתי כן בסוגר :

ש ואל אשר ישא • ויכסוף • ל ידע להודיע למי זאת •
 מ עינה רתשוברתו יחפש • הנה בראשי ה חרות :

הקדמת חמובר • פנים מסבר • והילים מוגבר :

לי להסגור • ובסותי יושב בניות צרמם • עוסק בזמן •
 בה"מ • בימותי בהפדים ומלאחי ראוני • כהוב שהבטיח •
 המקום ב"ה מפי יחזקאל • ע"י • הדגת בנין העמיד יכו •
 נחמתי ויעשו • כי כה אמרו • וישמרו את כל • ליהוה ואת •
 חוקיהו ועשו אותם • ופרשו המצוות • וז"ל שאם ישמרו •
 בלכם וילמדו לירדותי יכו לעמוד בהיום ויעשה • ולא •
 החו"ט בהקדמתו להם • הנילו ח"ל • הים שהבטחה הסיא לא •
 צלצל לזריו של יחזקאל • אמרתי להם נגרש • או נקמו בהמים •
 אחרים • אכנס הסיא בהקמה כוללת לכל שומר וגומל כו' •
 כמו כל דבר ה' עם שהם לנכח עכ"ל • מומת פני ה' גם •
 לעתידים בנייה • אשר יתומו מאחריהם • ויספרו על דות •
 חריון ו תלמו כל נוכח • עכ"ל :

אנבי הוואה גם היום ראיתי אחרי כולי אשר זכני ה' •
 להוליל לאור פני צור • רור וצודת ציון על כבילי •
 האחרונים אשר לא ז"ל ה' • המאסף לכל הפירושים •
 וכוסוף עוד נופך משלו ובינת אחריו ברכה ואלל לי •
 ות"ל ית' הטבחי לעשות כמבואר בהקדמתי שם • ובוחר •
 כהעליתי בעי' לורתי הבית ומלרי הארץ וחלוקתו אשר •
 מלאה כקו ידי לאסוף מכל הפירושים • ועוד מלאחי און •
 לזמם • לורתי הבית שמיבר הגאון • בעם מ"ח • י"ט • הדורך •
 על צמתי ר"שי ראש הפרשים • ות"ל יגעתי ומלאחי חוכן •
 עומק דבריהם דמחו במוחי • והוספתי עוד עליהם כיד •
 ה' הסוכה עלי • אשר עקל לא מלאחי כל אנשו ח"ל ויהיה •
 וחסיוני ימינם אחור מלכותו די בחר • ות"ל מקום הבית •

בכל דבר את הפסוק המורה עליו והעמדתו אללו ליון .
 ובקל ימצא מבוקשו וירוש למאורו . וזה שמו אשר יקראו
 לו בנין הבית . ע"פ לאוי בפסיקה שמואל . אמר ואם
 נכלמו מכל אשר עשו לורח הבית וכו' . וכיניס לורח הבית
 אלל אמר הקב"ה באיל ותחת מתעסקים בו כאלו אתם
 בוניו . ע"כ . יתויב מזה שסעסק בו לאוי לקראו בנין .
 זאת ועוד הקרה כי בנין הבית עולם למספר הקב"ט .
 ובספרו בהוא נתעורר רעיוני עליו לחברו וה"ל עלתם
 בידי . ובסוף לא עשיתי פה מאומה לגדולי בערך כל
 לפתוחים במוני ואם ישו הגדולים נשמעין לקטן כמוני
 אשרי להדור ויקבלו האמת ממי שאמרו . ובזכות זה נזכר
 לראות בה"מ בבנינו . על בסיסו וכו' . כ"ד לעירא למון
 חבדינו ויחיל הילל בהמנוק רבני המופלג המפורסם
 ס"ה מו' דול זילי אלט סולר מואברוב בעה"מ מנול' דול
 נכל הגאון המפורסם מרנא ורבלא מו' פתחי אלט סולר
 סה"אב"ד זק"ק פראג . וככל גאון המקובל סה"ה חב"ד
 מו' מאניס לירות סה"י כתיב זכ"י כסב"ב סה"י פתח
 בהגאון המפורסם המקובל אלפי מפורסם גאון מו' נאניס
 חיות סה"ה אב"ד בק"ק וילנא בהגאון המפורסם נכל
 העולם אור ישראל וקדושו מו' יתק חיות סה"אב"ד
 בק"ק לבוב ובק"ק קראקא ובק"ק פראג בעה"מ ס' אפי
 רבני בהגאון מו' אברס חיות זל"ל . וככל רב סה"ה
 המפורסם מו' אליעזר מרגליות סה"י אב"ד בק"ק פאטק
 ז"ל סל גאון הקדוש מו' יחואל סה"י אב"ד בק"ק
 נעמירוב הגדול בהגאון מו' אליעזר זל"ל . וסתן רבני
 הנגיד מו' צער הכהן מלא רמול בהרב החסיד המופלג
 המפורסם מו' בונס הכהן נכל גאון המפורסם מו' משה
 כהן סה"ה אב"ד בק"ק לויק והילל נכל גאון המפורסם
 מאור המגלה מו' יוסף כהן סה"ה אב"ד בק"ק קראקא ז"ה
 ס' פתחי יוסף בהגאון מו' מרדכי גרשון זל"ל . חתן
 הגאון המפורסם מו' משה סה"ה אב"ד בק"ק בוטשאטק
 בהרב הנגיד המפורסם אביר סרועים סה"י הגדול מנהל
 זול זל"ל סה"ה נא"בי ופ"ה ז"ל ילו .

וברתן זאת אל לבי עמלתי מרעיד ואחזני השכן . כי
 יחס לבדי לאמר ח"כ מדוע לאינו עשרה נכלמין
 נכלמ"ד ואינם סמים אל לבס בנימא דיתוקאל אין גם א'
 והלוי מלגני לה . ומה נאלף בה עול כי רתקו מומה . הלא
 כל הטובס הוא בידה . ואף גם זאת כי אף שאמרו רז"ל
 שבנין העתיד תהיה מעשה ידו ס' . מ"מ גם בני אדם גם
 בני אדם יתק וינפלו בעזר אלוה כמ"ס ועשו אותם . וא"כ
 ממא היום יבוא משיח ואין כלן בונס פינה לבנין . כ"ז
 עלתם על לבני וכתעוררתי על המלאכה היא :

ורגה ראם ראייתו סכל קושי הסכסכו הוא לפי שלא
 נסנה בפסוק כהדר הבנין . ומלגל מענין לעיני .
 נוסף ע"ז לפי שהוא מחויב לורח וידוע לכל כי לורח
 מנתקת הוא מנבוא גדול לקלות הסכסכו . כי בעיניו יראה
 ולבבו יבין מסא"כ בהעדרו . ע"כ אמרתי אלכס נא מעני
 לשער ומפינה לפינה כידר הבנין . גם אעשה ליוור כולל
 כל חרדי בס"מ וכליו ונאעמוד עליהם ליוניס בסדר א"כ .
 המקום ליון אות סה"י יראה אלוה בס"י סה"י ובמו כן ער
 בלוח ליוני סלומר :

ואתה דע לך האיל ומלאנו ראינו שבדי סמי בני דברי
 סרסס למוני לבנין בית בעתיד לזס . נמא לאידך
 גיבא סכל דבר סכסכו ולא פרשו יחאקל לסודיע שבנינו
 אידך בודלוי יסי דונס לבנין בית סמי וכלי . כי מסדין
 לחסות כל סבניניס וכליסי נכל מה להפער . וכלאיתא
 סבוכס (ק"ה) מס מלינו בבית עולמיס כרוביס סליסי
 בבית סיו עומדין אף במסכן ע"ס . ולזס לא סוזכר
 בהנבואה סה"י כמה דברים . על סייקס דומיס ככלעבר
 ומעמלינו נדע ולא סה"י א"כ מסלורך ללמד לעת
 את העס :

וזאת לעת סבחיורו הוס דרכני בעקבות סמי
 מלודה דול וע"פ נסוב ויבנס . ואלוס אף מי
 שלא סיס בידו סה"י מנול' דול ולא ראוה מומיו . אע"כ
 ע"פ סרינו אלה מדענו יבין לאשרנו כוללת פי' הפסוק
 סמורה ע"כ דבר מופדריס סלמריס פה . ולזס רמתי

סמיר סה סולך וסונכ . נשבת חבור לוכב : וסולל מעו מחכמי לבב :
 סה"לף בראשי סמתי . אקד סלס חיות סמו נעלתי . אף כינוי מספתי . וכס סה' אשר טפחתי :

ארפו ארש אשרי	אברה אורח אפרכי	אחות איתנים אסף	ארפו ארש אשרי
אלמוני ארמון אגל	אמריה אומץ אונ	אפוני אשנב אסירה	אלמוני ארמון אגל
אורה אצל אפל	אדם אדמוס אניל	אלי אישם אקד	אורה אצל אפל
אסמי אישון אפל ש	אולם אדוי אגל	אצהוד אהל אמוש	אסמי אישון אפל ש
אנלם אהמשל אונ	אשנה אפקל אבני	אשאב אמריים און	אנלם אהמשל אונ
אשנה אגל אגל	אם אמנוס אכפתי	אין אהי אורה	אשנה אגל אגל

בארברת י' אוחנו שבטיח לנו ע"י נביאיו להשיב אותנו אל ארץ אבותינו ארץ חמדה לבי היא לכל הארלות • והעדיף לנו מטובו כי תתקב עוד יותר ממה שהיתה לשעבר כמ"ס ומתק מנוחתו כו' וגם תמה תגבל בה לור וליוון וכו' (זכרי' ט) • שהפכוס הסוא מורה שגם המדינות ההם יוכנסו בגבול א"י ויחשבו ממונה • וכמו שהבטיח לנו ביד אבי כל חוזה כמ"ס • ואם ירחיב' אהיך את גבולך וכו' (לזרי' יט) • ורחבה מנפון לדרום תגיע עד סוף אלפים קנים • (לפ"ר סי' שפי' סגל סי' ג' חלקים י"הו סוויס' אף ברוחב) • וכל קנה יחזיק ששה אמות בלמות בה ששה טפחים שנאמר ומן המדה הזאת וכו' (יחזקאל מה') • ור"ל בקנה המדה • שמדד בו הר הבית וצ"ני המקדש וחס בלומר קנה המדה שש אמו • בלמה וטופח (שס מ) • ור"ל בלמה של חול שפ"ה בה תמשה טפחים ועוד טפח אחד • עשה מהם אמות ויעלה לחשבון י"ט פעמים מאה אלפיים וחמשים אלפים אמות • קזור ועשה מאה מילין וקשוב אלפים אמה בכל מיל • הרי תשעה מאות וחמשה ושלשים מיל • וארבעה מילין לפרסה יתשב • פרי רמ"ד פרסאות פחות מיל • (ואין לתמוה הלא א"י ביתה ת' פרסה על ת' פרסה • וגבולה הדרומי היתה לאחדים עם לעתיד וגבולה הדרומי הגיע רק עד למתק ולעתיד הלא תתרחב גבולה על מהלכה למתק • ואיך א"ל לא יהי' רחבה כ"א רמ"ד פרכאות פחות מיל • כי י"ל שבאלה עם שפועי הדרים היתה ת' פרסה • אבל לעתיד הלא יושעלו כל הדרים ותשוב להיות מיסוד כמ"ס ישיב כל ארץ בערבה (זכרי' יד) • וא"ל אף אם תהיה רמ"ד פרכאות פחות מיל תתרחב גבולה ממכות שהיתה ע"ה שגש למתק חכנס בה) • וארכה תגיע עד קלכ ים הגדול למערבנו כמו שהיתה לשעבר • ואפשר גם למזרח תתארך להלכותממות שהיתה • כי לא פורק במקלה רק מזרי' א"י עצמה ולא של עבר הירדן המזרחי •

ופל השמת הזה תחולק לי"ג חלקים שווים ובשורות הכרם • אורך כל הארעה מהלכה גבול המזרחי עד קלכ גבול המערבי • והרוחב של כ"א מנפון לדרום כ"ה אלף קנים • וכן ק"ן אלף אמות • שש ע"ה מיל • והי"ג הרלוועות ההם תחולק י"ב מהם לשליש עשר שבטי ישראל זה אלל זה לכל שבט חלק אחד זה כזה • והחלק השלשה עשר העומדת בתוך אלף הי"ב חלקים • חמשה מזה ושבעה מזה • החלק הרי"ג תחולק עוד לשלש רלוועות • האחת ג"ל הצ"ני תהיה רחבה מנפון לדרום עשרת אלפים קנים • ותנתן לאתנות הכהנים • ובאמצעית אורך ורוחב הרלוועה הרי"ב שש המקדש • ובאשר יבואר לפנינו •

והשנית אללה לדרומה גם היא תהי' בה עשרת אלפים קנים • ותנתן לאתנות הלויים • ובאמצעית אורך הרלוועה הרי"ג שמוך לגבול האתנות הכהנים יעמדו עשרים לשכות לשבת בהם השוערים חמשה השלישית בכל הדרום תהי' בה חמשה אלף קנים • ולאחנות העיר תחשב • והעיר באמצעית אורכה ורחבה • ומה ומה ר"ל למזרח ולמערב תהי' לעובדי העיר • וא"כ שלשת הרלוועות ההם בכללם רוחבן כ"ה אלף קנים • וכמדת רוחב כל חלק מחלקי השבטים אלום • אורך השלשה הרלוועות ההם מנוורת למערב לא יהיו כ"ה בני כ"ה אלף קנים • והיו באמצעית אורך א"י מנוורת למערב • והיו השלשה הרלוועות ההם בכללם בתמונה מרובע • ומשני קנות גבולי הרלוועות ההם עד קלכ גבול כל א"י ר"ל גבול המזרחי והמערבי • נתונה תהיה לחלק הנשיא וא"כ כל חלו שלשת הרלוועות וחלק הנשיא שנוה ומה בכללם יהיו כאחד מחלקי השבטים באורך וברוחב •

ובפאת הצפוני אלל הגבול יקחו שבט דן את מחתה • ואחריהם לדרום יקחו בני אשר • ואחריהם בני נפתלי • ואחריהם בני מנשה • ואחריהם בני יבד • ואחריהם בני ראובן • ואחריהם בני יהודה • ואחריהם החלק הניתן לאתנות הכהנים והלויים ואתנות העיר ולהנשיא שמה ומה • ואלל גבול בני יהודה הרי' אמות הכהנים • ואורכה כ"ה אלף קנים ברוחב עשרת אלפים קנים כמפורש למעלה • והמקדש באמצעיתו • וקומת הר הבית כביצו חמש מאות קנים בתמם מאות קנים • ועוד מגרש לו כביצ חמשים אמה לכל רוח • הרי בין הכל חקט"ז קנים ושני שלישי קנה על חקט"ז קנים ושני שלישי קנה • א"ל נשאר ברוחב הרלוועה הרי"ב תשעה אלפים וארבעה מאות ופ"ג קנים ושליש קנה • חלקה חליו לצפון וחליו לדרומו • הרי לכל רוח ארבעת אלפים ושבע מאות ומ"א קנים ושני שלישי קנה • ובאורך הרלוועה הרי"ג הלא נשאר כ"ד אלפים וארבעה מאות ופ"ג קנים ושליש קנה • חלקה חליו למזרחו וחליו למערבו • הרי לכל רוח שנים עשר אלף ושני מאות ומ"א קנים ושני שלישי קנה • והעודף הזה להלן מהר הבית והי' ג"ג כלל ארבעת הרוחות יהי' לכהנים נמקום לבתים • וחלל גבול הכהנים לדרומה תהי' אתנות הלויים • והיא גם היא יארכה כ"ה אלף קנים ברוחב עשרת אלפים קנים • ועשרים לשכות יעמדו בהרלוועה הרי"ב בצפון אלל גבול הכהנים מול המקדש לשבת בהם הלויים השוערים להיות המוכים להמקדש • והנותר בהרלוועה הרי"ב לכל לרבי הלויים • ואלל גבול הלויים לדרום תהי' אתנות העיר •

וארבעה כ"ה אלף קנים צמות חמשת אלפים קנים . וכל
 יקראל יסו להם חלק בצרועה הבית . וכעיר ירושלים
 חסר צלמנות הרעועה הבית . וחצי קרבעת אלפים
 וחמשה מאות קנים על צרבעת אלפים וחמשה מאות קנים .
 ושנים עשר פעמים יסו לה . שלשה לפונה עשר ראובן
 אחד עשר יסו לה אחד עשר לו אחד . ושש קדמים עשר
 יוסף אחד עשר בנימין אחד עשר דן אחד . וששס נגב
 עשר שמעון אחד עשר ישכר אחד עשר זבולון אחד .
 וששס יונה עשר גד אחד עשר אשר אחד עשר נפתלי אחד
 (ואולי יסו לכל שבט עשר מיוחד ללח ולחלוא חקך בו
 ויקרא שם העיר ע"ס) והבית העיר יהי במזרח שני
 גמות וחמשים קנים לכל רוח . ח"ה הרי העיר מכוון
 לדרום עם המזרח הוא ומה חמשת אלפים קנים . כמדת
 הרוח הרעועה הבית ומילא חותה . ומזה ומזה למזרח
 ולמערב יסאר לכל רוח געשית אלפים קנים . והבית
 הצואתה למחלל לאתרי העיר . וכלשה הרעועות רבם
 צבולת יסו ח"ה רחשה לחתך החלקים . וארבעה קנים אלף
 קנים . ומזה ומזה ר"ל למזרח ומערב עד סוף כל גבול
 ח"ה יסו ל"סוף . וח"ה שלבת הרעועות הבית וחלק
 הכסוף מזה ומזה יסו כאחד החלקים בצורך וברוח
 ואחר התקם הבית לדרונו יתנו ששט בנימין את נחלתם .
 ואחריהם יתנו בני שמעון . ואחריהם בני יששכר .
 ואחריהם בני זבולון . ואחריהם יתנו בני גד את נחלתם
 בפאת הדרומי אלל אגול . וכל הדרים בלאמרים פה
 מערש מחלל במקראו קודם ביוקאל ס"ה מ"ה ומ"ס ל"ל
 והסתובן בהם :

א ולפניה מחומת הר הבית משך עשר אמות מומות
 כחלי ח"ה ע"י (ובמערב מחולל ע"פ
 עלמיה) יהיה הכורה כביב סביב . וגבול עשרה ספחים .
 ומעטבו מעלים קררים וארוכים מורכבים וע"י ועשוי
 נקבים נקיים . וכמו שה' צבית שני . וכדל"ה בפ"ה
 ממדות . וח"ה העבר אמות שלפניה סימו יקרא חיל
 (וכתב חתוי"ט ס"ל שמתחת הכורה להבדיל את
 העבר"ס לבג יבוא מפניהם לו) . וי"ב מעלות יסו
 מחיל לע"י כי שפוש הסר הולך ועולה למערב שלמח
 ועל מעלותיו (מו"י) וכדל"ה בפ"ב ממדות . וירוב
 כל מעלה חלי אמת ושלשה ר"ל שמת המעלה מקום
 העמדת הדגל ג"כ חלי אמת וארבעה מקלס להקלס
 וזהו במדות . אבל ברות הלפניו והדרונו יסו שבעה
 מעלות מחיל לע"י כ"ח"כ"כ במעלות שבע ועלו בו (מ
 כב) ונאמר ומעלות שבע עלומיו . (מ"י) (כו)
 והמעלות הללו יסו לפני שלומת אשר יתבאר למטה
 בפ"ה ס"ה שאמר ולימנו לפתחם (מ"י) (כב) . אבל
 במערב לא יסו מעלות כלל כי במערב הלא חתוי הוא
 בגובה הסר והמקום סוף וארץ מישור :

ב ופניהם מהמזרח הוא יבנה חומת הר הבית . והבית
 חמש מאות קנים בחמש מאות קנים שנאמר
 חמש מאות וכו' (מ"ג) . ובמה הבית יוכלל גם עובי
 החומה . (כי מחין לחומה מגדו ולא כן ע"א בסי"ט
 והסיכל בסי"כ"ט) . ומדת הקנה ששה אמות בלמות בת
 ששה טפחים שאמר קנה המדה שש אמות בחמה וטופח
 (מ"ה) . ור"ל בחמה של חול שאי בת חמשה טפחים
 ועובי החומה קנה אחד וגבש"ס קנים

וארבעה כ"ה אלף קנים צמות חמשת אלפים קנים . וכל
 יקראל יסו להם חלק בצרועה הבית . וכעיר ירושלים
 חסר צלמנות הרעועה הבית . וחצי קרבעת אלפים
 וחמשה מאות קנים על צרבעת אלפים וחמשה מאות קנים .
 ושנים עשר פעמים יסו לה . שלשה לפונה עשר ראובן
 אחד עשר יסו לה אחד עשר לו אחד . ושש קדמים עשר
 יוסף אחד עשר בנימין אחד עשר דן אחד . וששס נגב
 עשר שמעון אחד עשר ישכר אחד עשר זבולון אחד .
 וששס יונה עשר גד אחד עשר אשר אחד עשר נפתלי אחד
 (ואולי יסו לכל שבט עשר מיוחד ללח ולחלוא חקך בו
 ויקרא שם העיר ע"ס) והבית העיר יהי במזרח שני
 גמות וחמשים קנים לכל רוח . ח"ה הרי העיר מכוון
 לדרום עם המזרח הוא ומה חמשת אלפים קנים . כמדת
 הרוח הרעועה הבית ומילא חותה . ומזה ומזה למזרח
 ולמערב יסאר לכל רוח געשית אלפים קנים . והבית
 הצואתה למחלל לאתרי העיר . וכלשה הרעועות רבם
 צבולת יסו ח"ה רחשה לחתך החלקים . וארבעה קנים אלף
 קנים . ומזה ומזה ר"ל למזרח ומערב עד סוף כל גבול
 ח"ה יסו ל"סוף . וח"ה שלבת הרעועות הבית וחלק
 הכסוף מזה ומזה יסו כאחד החלקים בצורך וברוח
 ואחר התקם הבית לדרונו יתנו ששט בנימין את נחלתם .
 ואחריהם יתנו בני שמעון . ואחריהם בני יששכר .
 ואחריהם בני זבולון . ואחריהם יתנו בני גד את נחלתם
 בפאת הדרומי אלל אגול . וכל הדרים בלאמרים פה
 מערש מחלל במקראו קודם ביוקאל ס"ה מ"ה ומ"ס ל"ל
 והסתובן בהם :

ועתה
 ואלמנו ולשבותו ומולאו ומובאו וכל כלון
 כפי המראה אשר ראה יחזקאל .

א הגב כבר זכרנו למעלה סוף המזרח סביב חומת
 הר הבית ורחבו חמשים אמה לכל רוח כמ"ס
 וחמשים אמה ממזרח לו סביב (מ"ה) . והוא מקום
 פניו מבלי נטיעה וריע' להיות נגוי ולפאר את בית
 ה' .

ב ולפניהם מהמזרח הוא יבנה חומת הר הבית . והבית
 חמש מאות קנים בחמש מאות קנים שנאמר
 חמש מאות וכו' (מ"ג) . ובמה הבית יוכלל גם עובי
 החומה . (כי מחין לחומה מגדו ולא כן ע"א בסי"ט
 והסיכל בסי"כ"ט) . ומדת הקנה ששה אמות בלמות בת
 ששה טפחים שאמר קנה המדה שש אמות בחמה וטופח
 (מ"ה) . ור"ל בחמה של חול שאי בת חמשה טפחים
 ועובי החומה קנה אחד וגבש"ס קנים

ד אפנים מהמזרח והחיל ח"ה חלל הסולונס והבית
 ע"י וחס"ה מהבית את החלל הפלמי .
 וסוף

והיא ע"א : והיא הסיכל ובינה ק"ס והתאים והלכות
 אשר יתבאר לפנינו . אתה כונס הסבב מכל ארבעת
 הרוחות ואורך כתלים הלפניו והדרומו יהיו שי"ז אמות
 וזה בפנים (לבד מה שיכסו עובי תוונות המזרחי
 והמערבי) . ואורך כתלים המזרחי והמערבי יהיו שי"ז
 אמות בפנים . וכתוב א"כ ח"ג שי"ז על שי"ז . ועם
 עובי כתלי התורה מה שהיה שכל"ט על סכ"ד . וכמפורס
 למטה בב"י ו"ד . ועובי תימתה מולא הקנה כמדה קומת
 הר הבית . ועובי המזוזות להשער מזה ומזה יהיו ג"כ
 מולא הקנה כמדה עובי כתלי החלני ההוא לכסות את
 עינים של יומד את סוף השער קנה א' רוחב (מ . ו) והמזוזות
 יהיו עמוקים (ממה שהאמר הסיכל מזוזת רבעה) מא .
 בא . ומכלל שאר כל המזוזות יהיו עמוקים . חף שקראת
 הפנים לא אילנים אין חלקם בזה . כי הלא מזוזת הסיכל חף
 שחסי' רבעה קראת אילנים שנאמר וימד את האילנים
 (ס . ט) וגם מזוזת אולמא השערים קראת שמי
 המזוזות שנאמר ובה השער (מ . ו) והאמר ואילני שהיה
 אמות (ט . ט) ויהיו א"כ דומים למזוזות חלר הפנימי
 שוביו עמוקים שקראת אילנים שנאמר ופתחה באילנים
 השערים (ט . ט) ועיי' בב"י ד' וכה"ל ט"ז :
 ובראשן כותרות דמות אילן חמר שנאמר ואל אילן תמורי'
 (מ . טו) ור"ל בראש כל מזוזת חמר דמות אילן חמר :
 ד' ושלשה שערים יהיו לה . אחד במזרח ואחד בצפון
 ואחד בדרום שנאמר ויבוא אל שער אשר
 פניו דרך הקדומה (מ . י) והאמר והשער אשר פניו
 דרך הצפון (מ . כ) והאמר והנה שער דרך הדרום
 (מ . כד) אבל במערב לא יהיה לה שער . ורוחב כל שער
 מאלו השערים יהיה עשר אמות וגובה חמשים אמות הלא'
 וימד את רוחב פתח השער עשר אמו' (מ . יא) ואל'
 פני השער האיתון כו' חמשים אמה (מ . טו) . וכמו
 כן מפורס במקרא בשער הלפניו ובשער הדרומו . ואל'
 כתפי השערים הסס אמה וחצי להלן מחללי השערים יהיה
 משוך לפניו כמות שני כתלים אחד מכל צד (ובענין קורא
 הנתח אולמאי השער) . ועל הכתלים הסס הקנה כמות
 כופה (ועט"ו) יקראו אולמים כמשמע בראש' בעירובין
 דף ק"ב דכ"פ האיתון אולם . ויהי א"כ מכותל זה לכותל
 ה' י"ג אמות ונ"ש אורך השער י"ג אמו' (מ . יא) . ועובי
 הכתלים הסס ששה אמות שנאמר וימד כו' קנה אחד (מ .
 ח) וארכו כמות אמות שנאמר ומד כו' שמה אמות (מ .
 ט) ובראשן שפתי' מזוזת עמוקים ולא כדורים כי רחבן
 שם לככות עובי הכותל ועובן שתי אמות שנאמר ואילני
 שתי' אמות (מ . ט) וא"כ כותלי האולם שתי' המזוזות
 נמשך בליטתן לפניו עשר אמות . ולכח חלרות המזוזות
 שנאמר וכן למזוזת (מ . טו) ור"ל לא פדרך שאר חלונות

שהם צרות מכוון והולכות ומרחיבות כלפי פנים להפנים
 אורה . כי החלונות הסס יהיו צרות מפנים להרחות שאינו
 צריך לאור היום . או ר"ל שלא יהיו החלונות פתוחות לגמרי
 כי יהיו סתומות בדבר ספירי כדורתי וכוננא . וגובה כותלי
 האולם חמשים אמה כמדה גובה השערים שנאמר על לפני'
 אונס כו' חמשים אמה (מ . טו) . והמזוזות גבהו ששים
 אמה שנאמר ויעש את אילנים ששים (מ . יד) . ואף שכל
 חוגב הלא יקרא בית שער ומשפטו א"כ להיות פונה מכוון
 להשער וכמו אולמאי שערי ע"א בב"י . אבל אולמאי שערי
 ע"א יפנו לפניו שנאמר ואילנים השער ומבנית (מ . ט) .
 וזה לפי שהשערים הסס יהיו מול' שערי ע"א כמפורס
 למטה בב"י ט' וגם כסס אולמות יהיו הולטים לתוך המזרח
 בב"י י"ב ולזה יפנו אולמאי השערים הסס לפניו כדלי שהיו
 חול' מול' אולם וזהו דבר מיו' :

ו ואצל כתפי השערים הסס מכוון מול חלל הר הבית
 יעמדו שלשה תאים מזה ומלשם מזה . אורך כ"ח
 קנה אחד והרוחב קנה שנה' ותאי השער כו' שלשה מפה
 (מ . יד) וגמרה והתא קנה אחד אורך כו' (מ . י)
 וחמש אמות עובי כותל המפסיק בין תאי לתבירו
 שנאמר ובין התאים חמש'
 אמות (מ . י) . וכמדה באה יהיו כותלי האדלים שגובה
 מזה וכותלי החילונים שכלפי הר הבית . אבל לאחריהם
 כותלי ע"א יהיו להם לבית . והתחת פותלי התאים שאלל
 השערים מזה ומזה יהיו משובים שתי אמות ומחלל להלן
 מחללי השערים שנה' וגבול לפני התאים אמה אחת (מ .
 יב) ור"ל שיהיו מרוחקים אמה אחת להלן ממול התחת
 כותלי האולם ששפתי' מה' וכותלי האולם ה' יהיו מרוחקי' אמ'
 ומחלל מחללי השערים כמה חר למעלה בב"י ה' . א"כ
 הרי שתי' אמות ומחלל . ובדמות קרוי יעסן מכותל התא'
 שאלל השער מזה לכותל הכה' שאלל השער מזה . ויהיה
 כדמות שער . ורחבו יהי' כ"ה אמות עם עובי כתליו והם
 כותלי התאים שגובה ומהם והם עשר אמות . וגבול לפני
 התאים ב' אמות ומחלל מזה וב' אמות ומחלל מזה הרי
 פ"ו אמות . וע"כ מול חלל הפתח הרי כ"ה . ונ"ש ויעד
 את השער כו' פתחים וחמש אמות (מ . יג) . ונ"ש
 ופתחה באילנים השערים (מ . יח) כי שני שערים יהיו
 זה לפניו מזה . ועיי' בב"י ט"ז . והתאים הסס יהיו
 פתוחים מזה לזה שבדלו . והתאים שאלל השער יהיו
 פתוחים זה מול זה להללן שינייהם אשר לפני פתח השער
 שנאמר פתח גוד פתח (מ . יג) או יאמר על השני
 השערים אחד מעשר אמות והשני מן' אמות והם יהיו
 זה מול זה כמפורס לז' עלם . ומזוזות הפתחים הסס
 עגולה ובראשן כוסי' דמות אילן חמר . (ועיי' בב"י
 ד' וגם בפ' קראת אילנים ע"ש עגולן) . ובמזוזות הסס
 יפתחו

והוא ע"א : והיא הסיכל ובינה ק"ס והתאים והלכות
 אשר יתבאר לפנינו . אתה כונס הסבב מכל ארבעת
 הרוחות ואורך כתלים הלפניו והדרומו יהיו שי"ז אמות
 וזה בפנים (לבד מה שיכסו עובי תוונות המזרחי
 והמערבי) . ואורך כתלים המזרחי והמערבי יהיו שי"ז
 אמות בפנים . וכתוב א"כ ח"ג שי"ז על שי"ז . ועם
 עובי כתלי התורה מה שהיה שכל"ט על סכ"ד . וכמפורס
 למטה בב"י ו"ד . ועובי תימתה מולא הקנה כמדה קומת
 הר הבית . ועובי המזוזות להשער מזה ומזה יהיו ג"כ
 מולא הקנה כמדה עובי כתלי החלני ההוא לכסות את
 עינים של יומד את סוף השער קנה א' רוחב (מ . ו) והמזוזות
 יהיו עמוקים (ממה שהאמר הסיכל מזוזת רבעה) מא .
 בא . ומכלל שאר כל המזוזות יהיו עמוקים . חף שקראת
 הפנים לא אילנים אין חלקם בזה . כי הלא מזוזת הסיכל חף
 שחסי' רבעה קראת אילנים שנאמר וימד את האילנים
 (ס . ט) וגם מזוזת אולמא השערים קראת שמי
 המזוזות שנאמר ובה השער (מ . ו) והאמר ואילני שהיה
 אמות (ט . ט) ויהיו א"כ דומים למזוזות חלר הפנימי
 שוביו עמוקים שקראת אילנים שנאמר ופתחה באילנים
 השערים (ט . ט) ועיי' בב"י ד' וכה"ל ט"ז :
 ובראשן כותרות דמות אילן חמר שנאמר ואל אילן תמורי'
 (מ . טו) ור"ל בראש כל מזוזת חמר דמות אילן חמר :
 ד' ושלשה שערים יהיו לה . אחד במזרח ואחד בצפון
 ואחד בדרום שנאמר ויבוא אל שער אשר
 פניו דרך הקדומה (מ . י) והאמר והשער אשר פניו
 דרך הצפון (מ . כ) והאמר והנה שער דרך הדרום
 (מ . כד) אבל במערב לא יהיה לה שער . ורוחב כל שער
 מאלו השערים יהיה עשר אמות וגובה חמשים אמות הלא'
 וימד את רוחב פתח השער עשר אמו' (מ . יא) ואל'
 פני השער האיתון כו' חמשים אמה (מ . טו) . וכמו
 כן מפורס במקרא בשער הלפניו ובשער הדרומו . ואל'
 כתפי השערים הסס אמה וחצי להלן מחללי השערים יהיה
 משוך לפניו כמות שני כתלים אחד מכל צד (ובענין קורא
 הנתח אולמאי השער) . ועל הכתלים הסס הקנה כמות
 כופה (ועט"ו) יקראו אולמים כמשמע בראש' בעירובין
 דף ק"ב דכ"פ האיתון אולם . ויהי א"כ מכותל זה לכותל
 ה' י"ג אמות ונ"ש אורך השער י"ג אמו' (מ . יא) . ועובי
 הכתלים הסס ששה אמות שנאמר וימד כו' קנה אחד (מ .
 ח) וארכו כמות אמות שנאמר ומד כו' שמה אמות (מ .
 ט) ובראשן שפתי' מזוזת עמוקים ולא כדורים כי רחבן
 שם לככות עובי הכותל ועובן שתי אמות שנאמר ואילני
 שתי' אמות (מ . ט) וא"כ כותלי האולם שתי' המזוזות
 נמשך בליטתן לפניו עשר אמות . ולכח חלרות המזוזות
 שנאמר וכן למזוזת (מ . טו) ור"ל לא פדרך שאר חלונות

יפתחו חלונות • ועוד יפתחו להם חלונות יפנו לבחור
 העזרה שמחוריהם • וכל החלונות יהיו חמומות ופירושן
 ענין לעיל ס' ה' או חלונות חמומות או ימות כו' ואי אברה כו'
 וחלונות סביב סביב לפנינו וכו' (מ' טו) כהנודים הזאת
 היתה לכל שער המשלשה השערי' הזכורים בסי' שפ"ה
 ובהערה ה' ה' בארבעת מקלעותיהם צפנים יעמדו
 ארבעת חרות נשלט בהם בקדשים • ולא
 יהיו מקורות צפדי סיהא קיטור העטן עולה • ורחבן
 מלפון לדרום שלשים אמות • וארכן ממזרח למערב
 ארבעים אמות שנאמר בארבע מקלעות הקהל חרות
 קטרות כו' (מו' יב) • ושורות חכים יהיו בזויען
 ויולאין מקומות כחלי החלונות שהם סביב סביב סמוך
 לארץ ובתם נקבים נקבים מקום שפיתת קדירות • ומחת
 להם חלל להסיק זו האש מתחת הקדירות היתדות בנקב
 השורות שהם שנאמר וקור סביב כו' ומבטלות עשוי וכו'
 (מו' כב) • ובתם יבטלו חזה וזקן של שלמים שאינם
 נפסלים בלחם חוץ מע"א כמות הקפאת והאשם וז"ש
 את זבח העם (מו' כ"ד) •

ו סביב • להחלר הדין צפנים בכל ארבעת רוחותיהם
 הדין צפני הרפס והיה כמין עליה צפני על
 עמודים • ועל הרפס הדין יעמדו נסיות • ויהיו
 נשענים לכתלי החצר הדין • ומגין השמות שלשים
 שנאמר והיה לשכום ורפס כו' שלשים לשכות ה' הרפס
 (מ' יז) • (ויחולק לפי אורך המקום וקלרו) ולא
 חסד הרפס הדין • ה' הדין העזרה הדין כי מומעל
 להשערים לא תהיה הרפס • כי השערים יבלין את
 הרפס • והיה תהיה להשערים • הסם לכתפות מזה המזה
 שנאמר והרפס אל כחף השערים (מ' יח) וכמו כו' לא
 תהיה הרפס מומעל לה' חרות הקטרות אשר יעמדו
 בארבע מקלעות העזרה הדין כמבואר בסי' שפ"ה זה
 וזה צפני סיהא קיטור עולה למעלה ולא תעמוד
 הרפס לפניו ותקטנת הרפס מכוונת תהיה מול כותל
 גבהי השערים שנאמר לעומת אורך השערים כו' (מ'
 יח) • וא"כ תהיה מוחלת בכלת המשים תהיה מוחלת
 הקרקע • ותהיה עוד בזכות לכתפות מתחמים והלכות
 עליה • וא"כ תהיה נשענת על כותלי חלונות השערים
 שגם הם צפני חמשים אמה כמבואר למעלה בסי' ה' •

ו לפנים הימנה חצר הפנימי • והיה עזרת חכים •
 ותהיה מזה אמה על מזה אמה לכל מעובי
 כתליה • וצד שם אמות יהיו כתליה שנאמר וימד את
 החצר אורך מזה אמה כו' (מ' מו) ונאמר ואלו כו'
 כמדות האלה (מ' כט) ור"ל מוזות חלר הפנימי הם
 כמדות מוזות חלר הקירונים וכלם הם צפני שם אמות
 כמבואר למעלה בסי' ד' • וא"כ בודלי המדה הזאת

יהיו עובי הכתלים צפני סיהא מכוונים כדמומות • וכמו
 שכל חצר החינוכה • ומכותלי העזרה הדין לכתלי ע"ל
 בכל שלש הרוחות ר"ל כמזרח וצפון ודרום יהיה מזה
 אמה שנאמר וימד כו' מזה אמה (מ' יט) • ונאמר
 וימד כו' אל שער מזה אמה (מ' כ) • ונאמר
 וימד כו' אל השער כו' מזה אמות (מ' כו) ובכל רוח
 מאלו שלש הרוחות יהיה להם שער מול שער צפוני
 ורחבם וגבהם כמדת שערי ע"ל • ונחצלו בסי' ה' •
 שנאמר וימד את השער כו' כמדות האלה (מ' כח) •
 ובכל אלו שלש הרוחות יעלו בשמנה מעלות מע"ל לע"ל
 שנאמר ומעלות שמנה מעליו (מ' לא) וכמו כן נאמר
 ברוח המזרחי והלפוני והמעלות ההם יהיו צפון
 שערי העזרה הדין • כי גם לשערי העזרה הדין יהיו
 תהיה כאשר יבואר למטה בסי' י"א • וז"ש מחולק לעולם
 לפתח השער (מ' מ) ועני' בסי' י"ד •

ו כבר אמרנו בסי' שפ"ה זה שערות חכים הדין
 מזה אמה על מזה אמה • ועובי כתליהם
 צפני שם אמות • ולכל שלש רוחותיהם ר"ל למזרח וצפון
 ודרום חלל מזה אמה עד כותלי ע"ל • וקירוב מזה א"כ
 סיהא אורך כתלי ע"ל • הלפוני והדרומי צפני סיהא אמות
 וחזר צפנים (לבד מה שיכנסו עובי חומה המזרחי
 והמערבי) דהיינו מזה אמה מול אורך חלל חצר החלונות
 ר"ל ע"ל ע"ל • כמזרחם של ע"ל • ושם מול כותל
 המזרחי של ע"ל • ומזה אמה מול חלל ע"ל • ומזה
 אמה ממול החללת כותל האולם עד כלות יסוד כותל תל
 המערבי שיעלה למספר מזה אמה • וכאשר יבואר
 בתחימת דברינו בסי' מ"ה • וז"ל אמה מול אורך סיהא
 אמה שמן יסוד הכותל הדין עד כותל מערבי של ע"ל
 ע"ל • וכאשר יבואר בסי' ל"ה • ואורך כתליה המזרחי
 והמערבי • יהיו צפני סיהא אמות צפנים • דהיינו מזה אמה
 מול חלל ע"ל • וז"ל אמות מול כתליה מזה ומזה •
 ומזה אמה מול אורך חלל חצר הקירונים ר"ל ע"ל ע"ל
 מזה ומזה ר"ל לצפונה ודרומה של ע"ל • ובארץ • וכן
 א"כ עשר אמות האמצעית ככותל המזרחי של ע"ל יהיו
 מול עשר אמות האמצעית ככותל המזרחי של ע"ל •
 וכאשר יעמדו שערי העזרות ההם באמצעית • כחלונות
 יהיו א"כ מכוונים זה מול זה • וגם חלונות השערים
 יהיו זה לעומת זה למי ולפאר • כמבואר למעלה בסי'
 ה' • ולמטה בסי' י"ב • אמנם שערי הפנימי והדרומי
 שבע"ל ע"ל לא יעמדו באמצעית כותליהם • כ"א יעמדו
 באמצע לא יהיו א"כ מכוונים מול שערי ע"ל • ואף
 חלונות השערים לא יעמדו זה מול זה כדיוון • ואיך יהיו
 והפאר • שברי נבחר שיוך בכתליהם ההם יהיו צפני
 סיהא אמות • וכשתקח עשר אמות האמצעית לשער •

א"כ י"א ש"ר ק"ג אמות וחצי מזה. וכן ג' וחצי מזה. א"כ יהיו הסתלקת השערים קני"א אמות וחצי מהסתלקת חלל ע"כ. מזה ומזה. ותחזור ותחשוב מהפך האמות מהסתלקת שערי ע"א עד כלות חלל ע"כ. ויעלה בידך לפאת מזרח קני"א אמות (ונפחת במערב קני"א אמות). שפ"ר חלל ע"א מזה אמה. ובסתלקת עשר אמות האמלעית להשער. ישאר א"כ מחללה מלך אחד מ"ה אמה ושסה אמות עובי כותל המזרחי פרי ג"א אמה. ומזה אמה של חלל ע"כ למזרח של ע"א הרי קני"א אמות. וא"כ יהיו שערי ע"כ הפכוני והדרומי מסוכים למערב צ"א אמות ומחנה להן עשערי ע"א הפכוני והדרומי. ולא יהיה א"כ שער מול שער. ואף אלומי השערים לא יהיו מכוונים ממש. ואין עוד מוי בהם. וע"כ צ"ל כי שערי ע"כ הפכוני והדרומי גם הם יתחילו בכלות קני"א אמות מהסתלקת חללה. מפאת המזרחי. ומסתלקת השערים השם בפאת המערבי עד כלות חללה לפאת המערב יהיה א"כ קני"א אמות. ומעתה יהיו השערים זה מול זה ואף הם אלומי השערים ולנו ולפאר י"א גם לשערי ע"א יהיו ג' תאים מפיהו תאים מפיהו. וגם הם יעמדו מבחוק פניהם כלפי איור חלל ע"כ. וגם עשוי כלמות שער מנג החל לגמ'. ובגבול לפני הסאות. הכל כמו תאי שצרי ע"כ. ונתבאר למעלה בס"ו. גם בכל יתר פרטי הדברים יהיו שונים ג"ש ובמדתם בכל דבר שיתאר ותאין ואלהי ואלמוי במדת האלה (מ' בח').

יב. ואף להשערים השם יהיו אולמות צמוות כמאונת וכמדת אולמי שערי ע"כ. ונתבאר למעלה בפ"ה. יהיו פניהם כלפי קוץ מול אולמי שערי ע"כ שנאמר ואלמוי אל חצר התיונים (מ' לא). וכן נאמר בשער הפכוני והמזרחי. ויעשה כפאת כי דבר מוי הוא להיות אולם מול אולם. והאולמות השם ע"כ יעמדו להלן מחצי השער לחוך חלל כ"כ. ולא יתקלל שבין האחים. שאינו יעזרו בין האחים. לא יהיו א"כ כראים מבחוק חלל. שצרי משך בליעת האולם עם המזונות לא יהיו כ"א עשר אמות כמדת אולמי ע"כ ומזונותיהם והם לא יהיו בני עשר אמות כאשר נתבאר בס"ו. והאחים הלא חללה שם אמות ובתאיהם התיונים חמשה אמות. וכמדת תאי ע"כ אשר נתבאר בס"ו. א"כ הרי משך בליעת האחים ובתליהם עוד אמה אחת יתירם על משך בליעת האולם והמזונות. ואיה בני חם לא יהיו עם חמשה מבחוק יעוד. שצרי חלל שבין האחים לא יהיה כ"א פ"א אמות כמדת החלל שבין תאי ע"כ. ונתבאר בס"ו. השער וחלל האולם עם כחלמי מזה מזה הלא יהיו כ"ה וכמדת אולמי ע"כ. ונתבאר בס"ו.

יג. וא"כ איך יחזיק החלל שבין התאים את פניהם האולם וחללו. אע"כ שהאולמות השם יעמדו להלן מן האחים ובתליהם יהיו מחוברים לבתלי האחים. ויהיו עוד כותלי האולמות יוצאים בעובין אמה לחלל שבין האמות. כי בתלי האמות חמס'. ובתלי האולמות שם. וא"כ יהיו בולטין אמה להלן. ויהי א"כ בגבול לפני כותלי האולמות אמה ומחלם. ובגבול לפני האמות יתירם עליו אמה וכמדת הגבול שלפני אולמי ותאי ע"כ אשר נתבאר בס"ו. ה' ובס"ו. :

יד. ובאולם שער הפכוני יעמדו ארבעה שולחנות שחיים במערבו. ושחיים במזרחו. ואליהם ישבמו את ק"ק הטעוין לפון שנאמר ובאולם. בשער שנים שולחנות מפס כו' (מ' לט). ואף שהאולם יהיה משוך לחלל ע"כ. מ"מ קדושתו כלפניהם ר"ל כפ"א וקרני גפון לשחיטת קדשי קדשים :

יז. ובחלל שבין תאי השער הזה יעמדו עוד ארבעה שולחנות על במעלות שעלו להשערים הסיף מע"כ אשר נתבאר למעלה בס"ו. וגם מזה יעמדו שחיים במערבו. ושחיים במזרחו. שנאמר ואלו בהקף מחולם לעולם לפתח כו' שנים שולחנות וכו' (מ' מ). ויעמדו מול כניסת האולם מה שכותלי האולם. ועודפים על עובי כותלי האחים. ונתבאר למעלה בס"ו. וגם אליהם ישבמו העולם והשערה והאולם שנאמר ששנים שולחנות אליהם ישבמו (מ' מח) :

יח. ובשערה הסיף בחלל. כל שש דקותי ר"ל במזרח ובצפון. ובדרום יעמדו אולמות סביב הקיר. וששערים אליהם. והמה יהיו פתוחות לפניהם. אורך כ"א כ"ה אמה. ור"ל האורך שאלל הקיר. ותמם אמות רחבה. ר"ל משך בליעתו לחלל שנאמר ואלמות סביב סביב אורך כ"ה אמות וכו' (מ' ל). ויהיו מקורין כעין כיפה ובמ"ס כבי"ה. ושני אולמות יעמדו מלך רוח. אחד מהשער מזה ואחד מהשער מזה. כי בלא מחלל השער עד הכותל לא יהיה כ"א מ"ה אמות. ולא יחזיקו א"כ שני אולמות שאורך כ"א כ"ה אמות :

יט. ולשבה חסי עומה בחלל העזרה הסיף. אלל שער הפכוני. ופתחה יפנה מול מזונות השערים שנאמר ולשבה. ופתחה באלים השערי כו' (מ' לח). וע"כ ששערים של ע"א יהיו דומים לשל ע"כ אשר יהיו כמות שני. שערים זה לפניהם מזה. וכאשר נתבאר בס"ו. לזה אמר השערים בל' (דב"ס). ובכלשבה האחת יעמדו ארבעה שולחנות. מאבני מית אורך כ"א אמה וחצי. ורוחבם אמה וחצי. וגובהם אמה אחת ועליהם ידוה הקרבות. וכן יהיו מאבני מית שנקרר

שמקרה וזומר את הפעל (שלא יסריח) שנאמר וארבעה
 שצחנות למעלה אבנו גזית כו' (מ. מ. מז) גם על
 הפוגנות שהם ויתו בסמיכה והצורקות להיות מוכני
 לפעלים השוחטים את קה"ק ובמבואר בהפסוק הנזכר
 ויראה שזו הפעלה היא בית במצבים. ומה שפתחה
 יעלה מול מזוזות השערים ולא ללד פנים הוא ככדי שלא
 יהיו הסמיכה והפעל השומרים בעזרה רואים לתוכה
 כשהיא לפעמים מקורפת מעלי ומלמי הסמיות הקשחות
 בה :

וְיָ ובהלשבתו היא בחללה בכל ד' רוחותיה יהיו
 קבועים עמודי וקפון ר"ל עמודים
 נמוכים. ועל גביהן רביעיות של ארז ר"ל נסרי ארז
 מרובפות על העמודים הסס. והאונקלוס ר"ל למן ווין
 של ברזל יהיו קבועים על הנסרים הסס. ועליהם יהיו
 קולין בהמות סקלים להפסיע עורן. ויהיו בולטין טפח
 אחד מהנסרים הסס. שנאמר והספתים טפח אחד כו'
 (מ. מג.) והאונקלוס יהיו שלשם הדדים קבועות זן
 נמעלה מו. הכל כמו שהם בבית שני וכדאי"ל בפ"ג
 מתמיד ומלות. וכחז שהם הר"ל שמע"ו ו"ל ותומר אפי
 שהמוך נתלות בו כשם. והאמצעי לתלות בו אפי.
 והעליון לתלות בו פה :

וְיָ ובשני עברי השער הפכוני בחלל העזרה היא
 ועמדו לשכות לצורך הלוי המזריים
 ופתחיהם פתוחים לדרום שנאמר ומתולה לשער הפנימי
 כו' (וי"ב) עשר אמות כי שער התלון שמגן התא לגנו
 התי' בת כ"ה אמות למבואר למעלה בפ"ו (ו' ופניהם
 לדרך הדרום (מ. מד) ונאמר זה הלשכה לכהנים שומרי
 משמרת בית (מ. מ. מס) :

וְיָ ובעבר הפכוני משער המזרחי תעמוד לשכה אחת
 לצורך הכהנים ופתחה לצפון שנאמר
 אחד על לתך כו' פני לרך הצפון (מ. מז) ונאמר
 והלשכה כו' לפניהם שומרי משמרת המזבח המה בני לזק
 כו' (מ. מו) :

וְיָ ובהעזרה היא תעמוד הדין. ובה שלש מעלות של
 חזי קני אמה כמו שהיתה בבית שני
 וכדאי"ל בפ"ב ממדות. ועניו יצאנו הלויים לדרך צפון
 נו"ש לרך בפני הדרת הגינה (מז"י) וכאשר יחבאר
 למטה בפ"מ"ד. והנה מצינו בבית שני שש"ל היתה
 מנורה למערב על האולם ע"ו אמה. כ"ל י"א אמה
 דריבית רגלי ישראל. וי"א אמה דריבית רגלי
 הכהנים. מקום המחב"ל באמות. וכ"ב אמה בין
 האולם למזבח. וכדאי"ל בפ"ב ובפ"ג ממדות. ועמד
 א"ל המזבח באמצעית העזרה. וכאשר א"כ ב"ב אמות
 מה. וכ"ב אמות מזה. והזכרון היתה נהוגה באתון

כ"ב אמות המזרחית. וכלות הי"א אמה של דריבית
 רגלי ישראל. והי"א אמה שמדוכן על המזבח הנו
 דריבית רגלי הכהנים כדאי"ל בפ"ב ממדות. אמוס בבנין
 העמיד להכנות כ"ב הלא התי' ע"א בת מזה אמה
 א"כ כשתתן את המזבח באמצעיתם. ומקומה הלא ל"ב
 כי לא תוסיף ולא תגרע. ישאר א"כ ל"ד אמות מזה
 ול"ד אמות מזה. ותתן גם אז את כדוקי כל"ד אמות
 המזרחית. וכלות י"א אמות המזרחית. אשר יקבעו
 לדריבית רגלי ישראל. שהם מחנית כל"ד אמות. והי"א
 אמות שמדוכן על המזבח יהיו מקום דריבית רגלי
 הכהנים. ויתקוף א"כ לפ"ע דוגמת בית שני :

כ"א ובהעזרה התי' יעמוד המזבח. ובנין המזבח יהי'
 בתמונה זו. בתחילה יבואו ד' נסרים
 ומלה אחת להם. רוחב שתי אמות. וצאורך ל"ב אמות.
 ויחברם יחד לעשות מהם ריבוע. רחבו זקוף למעלה.
 והיה א"כ ל"ב על ל"ב. וגבחו שתי אמות. ויונת על
 הקרקע וימלאו אותה אבנים גדולות וקטנים שם הוא
 ויבואו זפת וסיד וקוניא וישפכו עליהם ויתליקו למעלה.
 ותעשה מקשה אחת כמין רפפה. והוא היסוד. (ולא
 יהי' היסוד ל"ב על ל"ב כגל סתוף. הלא יהי' כמו בבית
 שני וכדתק"ב בפ"ג ממדות היסוד היה משיך ע"פ כל
 הלפון וע"פ כל המערב ואוכלו דרוטו אמה אחת ובמזרח
 אמה אחת ופי' כשהיו ממלאין הפנים הנה מאבנים היו
 משמיצו ע"ז או כל דבר צרוח אמה אחת מכלות אמה
 הראשונות הדרומית עד סוף כל הדרום כלפי המזרח.
 ומכלות אמה הראשונות המזרחית עד סוף כל המזרח.
 כלפי הדרום ככדי שלא יתמלא מאבנים והסיד וכי'
 ואח"כ היו שומעין את הע"ז או כל דבר וישאר א"כ מקומה
 פניו) וא"כ יהיה גובה היסוד שתי אמות (מג"ד)
 הארץ עד העזרה התחתונה שתי אמות (מג"ד)
 ואח"כ יבואו עוד נסרים וחרסם שלשים ורחבם ארבעה
 ויתברו גם אותם יחד. לעשות מהם ריבוע. רחבו
 זקוף למעל. וייתן על התחתונה משוך אמה מכל רוח.
 (אל בקרן מזרחית דרומית ומזה ומזה עד אמה
 סמוך לקרן שבאותו ברוח. שם יול' ממש שיהי'
 להתחתונה להיות סוף שם יסוד כאשר אמרו) וימלאו
 אותה ג"כ באבנים וכו' כדראשון. וא"כ בולטת
 התחתונה מתחת אמה וישו כניסת הפוד. (ולא יהיה
 היסוד סביב ממש רק חסי' ע"כ פני הלפון וע"כ פני
 המערב ואמה בדרום ואמה במזרח). והר"ל היתה
 חקרה סובב וחס"י א"כ גבש"ד אמות וישו רוחב אמה
 אחת ומעצרה הקטן כו' ארבע אמות (מג"ד)
 אח"כ יבואו עוד נסרים. ואורבם כ"ב אמות. ורחבם
 ארבע ויתברם יחד כו' ורחבו זקוף למעל. וייתן על

המוצק כמלא נימא וכלאי צפי המוכר • והכבש שבו יפני
 להיכוד יהיה עומד במערבו של הכבש הגדול במתנוע
 דרומית מערבית • מול האמה של היסוד הבאה מפאת
 המערב במבואר למעלה בסי' פ"א • וקרן בו יבואו להיסוד
 לשפך שירי הסם • והכבש שבו יפני
 להסבוב יהיה עומד במזרחו של הכבש הגדול • וקרן
 בו יבואו להסבוב ליתן מקן קרנות • ואי' צפ' הנזכר כל
 כבש כבשים שלש אמות לאמה (קוץ מפכש הגדול) • א"כ
 היסוד גובהו שתי אמות • יהיה א"כ כבשו ששם אמות •
 והסבוב הלא עלה גבהו מקרקע הארץ ששם אמות •
 יהי א"כ כבשו ששם עשר אמות •

כד ומקום הנחת הטון הוא למזרחו של הכבש הגדול •
 צבנות עשר אמות מרחבו הדרומי • והתוק
 שלשה טפחים להטן והכבש למזרחו • וכלאי צפ"א מחמיו •
כה ומקום עמידת המוצק הוא מול היסוד וכתליו •
 ששם הם ג"כ אמות כמות המוצק • כאשר
 יחבאך למטה בסי' כ"ט • וז"ל המוצק לפני הבית (מ'
 מז) • וממול כלוח כותל הדרומי של היסוד עד כמות
 קלל העזרה יהיה הלא הוא ג"כ אמות • כי הלא פתח
 היסוד תהיה צלמנעית היסוד • והיה מול אמנעית
 ע"א ומול פתח • וז"ל הוא חמשה
 מחלית הפתח עד • כלוח קלל • ע"א הוא חמשה
 אמה • והוא מחלית כל חלל העזרה • הוליו מהם חמשה
 של מחלית הפתח • וחמשה של אורך כותל שבעבר
 הפתח מזה • הפתח של עובי כתלו • והוא מול חלי המוצק
 א"כ ישאר ג"כ אמות • הוליו מהם שששים לאורך
 הכבש (כי שנים מהם בגלגל צמדת המוצק במבואר
 למעלה בסי' כ"ב) • א"כ ישאר ג' אמות מקום פנוי מן
 הכבש עד כותל ע"א • ורוחב הכבש הלא יהיה ששה עשר
 אמות והוא באמנע העזרה כמו וחר בסי' כ' • ומלא עשר
 אמות האמנעית המה מול עשר הדלים • ושלשה אמות
 מזה ושלשה אמות מזה • המה מול שלשה אמות מהכותל
 האלל השער מה מזה • והאלומות אשר יעמדו בהעזרה
 יהיה במבואר למעלה בסי' ט"ו • יהיו משוכים להטן
 מתלל השער מזה ומזה • בכלי שיהא המקום פנוי
 למקום הכבש ולמקום המוצק •

כו היסוד יעמוד בין האולם ולמוצק • משוך כלפי
 הדרום וכלאי צפ"א ממדות • ואף כי לא
 הוזכר במדאית יתקאל • הלא הוא כחוד צבפר חוררת
 משה • ואין דברי יתקאל הותרים דבריו חלילה • ואולי
 צבכיל שלא ראה בו טוב טעמו • מכמות שהיה לטעבר לכך
 לא הוזכרו • וכמו כי נאמר בכל דבר שלא הוזכרו • וכן
 בסקמתי ע"ס •

הפני משוך אמה מכל רוח • וימלאו אותו ג"כ באבנים
 וכו' • וא"כ בולטת השניה ממחצת אמה בכל רוח וזו
 כניסת הסובב (ונכר תקרא סובב כי תהיה מנת כל
 הרוחות מאת ג' היסוד כאשר אמרו) • והפ"ל יהיה
 תקרא גג המוצק • ותהי א"כ גם היא גבה ל' אמות וז"ל
 ורוחב האמ' (מג' יד) • ונאמר וההר"ל תרצה
 אמות (מג' טו) • ותהי א"כ
 עוד ג' לפנים ישויתקורים • וכ"ל תהיה אמה על אמה
 צדום אמה וזינתו אותם מלמעלה על גג המוצק בארבעת
 מקלעותיה וימלאום ג"כ באבנים וכו' • והם הדרומית
 שנתמה והארציאל ולמעלה הקרנות תרצה (מג' טו) •
 ומח' ישמטנו כל הכרי הדפוסים וישארו מקשה אחת
 וכלאי צפ' שתי פלח • ויהיה א"כ גובה המוצק עם
 בקרנותיו א' אמה ומלפנים להקרנות האלו תהיה אמה
 פנימה מוסף על האמה פנימה שבין קרן לקרן ושתי האמות
 האלו יהיו למזוס היסוד רגלי הכבשים שלא יכון צבנותים
 ולא יכשוו צבנותים ובאבנים כאשר יפגועו צב • כי
 אמה אחת לא יכילם כפגסם יתד • ועוד כי הדרומית
 הלא יפסיקו היסוד רגלי הכבשים מאין פנות לסבב המוצק
 וא"כ הוליו מהם עוד שתי אמות לכל רוח • וישאר א"כ
 מקו' המערכת ג' אמות • על כ"ד אמות ח"ס והארציאל י"ב
 אורך כו' • (מג' טו) • והוא אמנעיתו לכל רוח שתי עשרה
 אמה • ובאמנע גג המוצק ר"ל באמנע שטחו יהי הפתח
 ר"ל כמין כרי גדול מדקן המערכת • וכלאית צפ"ב
 מתמיד •

כז והכבש דרומי שנאמר ומעלתיו פנות קדים
 (מג' יז) • ופי' הכבש שעולין בהל המוצק
 יהיה דרומי • בכל ישיהא העולה בהם פונה למזרח • כי
 כל הפנות הוא דרך ימין • וכלאי צפ' ק"ק • ואורך הכב'
 ג"כ אמות • ורחבו ששה עשר אמות • וכלאי צפ"ג
 ממדות • ופורה על האמה שממול כניסת היסוד • ועל
 האמה של כניסת הסובב • ונאסו יגיע עד גג המוצק •
 אבל לא יגע בו • כי יהי חויר כמלא נימ' בינו ובין המוצק •
 וכלאי צפ' ק"ק • והאורך ג"כ אמות שמהתקלת הכבש
 עד המוצק • האורך הזה הוא מלמעלה אלל הגג • אבל
 צבטחית הקרקע למטה לא יהיה מהחלית הכבש עד
 המוצק פ"א שלשים אמות • כי כמעט אמה של כניסת
 הסובב ועוד אמה מול אמה של כניסת היסוד • וז"ל
 צפ"ה ממדות הכבש והמוצק ששים וששים • כי שתי אמות
 של הכבש ככלעו צמדת המוצק •

כח ושני כבשים קטנים והי' אלל הכבש הגדול • האחד
 מזה ואחד מזה • • ובחס יפנו להיסוד
 להסבוב • וכלאי צפ' ק"ק • ח"ס ומעלתיו • (מג'
 יז) • כל רבים כי ששם המה • וגם האם יהיו מובדלין מן

כז ולפעם נמצאת היות למעשה היות בני האולם
 וקמים ארכו מלפון לדרום עשרה אמה
 לכד עובי כחליו וכמהות רוחב הסיכך
 ורחבו ממוצק למערכ • לזל מעובי כחליו יהיה
 י"א אמה שגאמר אורך האולם עשרי אמה
 ורוחב עשה עשרה אמה (מ • מט) • ויעמוד מול
 האמצעי העזרה • וכחל הנפסיק פינו וכן העזרה יהיה
 בת חמשה אמות כמהת מווצות השער קטיו בני חמשה
 שגאמר וימד איל האולם חמש אמות וכו' (מ • מח)
 וגם השער הזה יהיה באמצע הכותל ורחבו י"ד אמות
 ולו כותל שלם מהעבר השער מזה ומהעבר השער מזה
 שגאמר ורוחב השער שש אמות מפו וכו' (מ • מח)
 ויהי מקורה פנין כיפה כדחמשה ברכי בעיובין דק ג'
 דל"ה קוני בו מהתת האולם • וע"כ הכיפה יקרא אולם
 כדחמשה ברכי שדק ק"ב דכיפה קרוי אולם עיי' בס"ל ה'
 זכרי ט"ו ובמעלות יעלו מע"א להאולם שגא' ובמעלו
 אשר יעלו אליו (מ • גוט) ומתי המעלות שגא' עבר כמו
 שהיה בבית שני וכדל"ה בפ"ג ממדות • וכח"לנו אלל המווצ'
 יעמדו שני עמודים האחד מזה והאחר מזה שגאמר
 ועמודים אל האילים לוי (מ • מט) • והם תחת יבין
 ובעז' שבמקדש ראשון • וכחליו הפסוקי והדרומי יהיו בני
 שש אמות במדת כותלי הסיכך וכאשר יתבאר למטה בס"ל
 כ"ט • כי מכותלי הסיכך יהיו נמשכין ולו חלונות אטומו'
 ועל המווצות כחזרות למת • חילוני חמשה שגאמר וחלונות
 אטומות והמורים כו' (מא • כו) • וקורה עבה של עץ
 יהיה קצוה כפותל הסיכך ורכבו יגיע עד פני כותל האולי
 מדחין שגאמר ועב' עץ של פני האולם מהחין (מא •
 כה) • וזה יהיה לחיוק הבנין שלא יעט' כי כחלוהם יצבא
 למעלה למעלה :

מבחוץ • וכחלי המזרחים של בית החליפות יהיו בני
 חמשה אמות וכמהת כותל האולם ונתבאר בס"ל שלפני זה
 ובסכמ"ה ה"ה מבפנים יהיו כ"ד חלונות לב"ד משמרות
 דבונה ושה יטמנו הכינים וכלתי' בסוף מה' כולה •
 ותחלק את הקומות י"ב מזה וי"ב מזה • אצל חלל בית
 החליפות לא יהי' רחבו כחלל האולם • כי חללו עם
 עובי כותל המערבי לא יהיה כ"א חמשה אמות • ויהיה א"כ
 התחלת כותלי המערבים של בית החליפות מול כמות ששה
 אמות מהתחלת חלל האולם ר"ל מפאת המערבי • ויהיו
 נמשכים הסכמ"ה בהם עם החלל שאחריהם עד מול כמות
 חלל האולם • וכחל האולם המזרחי • וכחלי המזרחים של
 בית החליפות יהיו לא תלים ומזה תחת להם • וכ' שפסיק
 יהיו לב' אחד מזה וא' מזה יפנו מול פני המערב וכדל"ה
 בזכריס דק ג' ל"ה •

כח ואחר האולם למערבו יהיה הסיכך ארכו ממוצק
 נמערב ארבעים אמה • ורחבו מלפון לדרום עשרי' אמה
 שגאמר וימד ארכו ארבעים אמה ורוחב עשרים אמה
 (מא • ז) • ומשכוו אמות האלו לבד ממה' כחליו • ואלה
 יעלה למענה הסכמ"ה שמה ומזה אשר יתבאר בס"ל ג'
 וי"ש ודל"ה לבית גובה סביב סביב (מא • ח) • ועובי'
 כחליו ששה אמות כמדות המווצות שגאמר בני ששה אמות
 שגאמר וימד את האילים שש אמות וכו' (מא • ח)
 ובמוצות ה"ה יהיו מרובעים לא עגולים כשאר המווצות
 שגאמר הסיכך מווצות רבעה (מא • כא) • ומ"מ
 קראש בשם אילים כשם שאר המווצות • והשער יהיה
 באמצע הכותל • ורחבו עשר אמות שגאמר ורוחב הכתח
 עשר אמות וכו' (מא • ז) • והשער פה יהיה עגול
 למעלה כדל"ה ב"מ אולם שגאמר רוחב הסיכך (מא •
 א) • וכ' שפסיק ר"ל ב' פתחי קטני יהיו לו • הא' מהשע'
 מזה והאחר מהשער מזה • הדרומי יהיה תמיד בגור של
 השער הזה בגור יהיה (מד • ז) • והעמידו ר"ל בשפספס
 הדרומי • וכדל"ה בפ"ג ממדות • ובפסוקי יהי' בגור כל
 ימות האולם ובשבת ובקודש יפתח וכו' נאמר וכו'. השבת
 יפתח וכו' (מו • א) • וגם להסיכך יהי' חלונות אטומו'
 ובביב לו אחיקים ר"ל עמודים נשענים לבכותל רחבים
 מלמעלה והולכים וכלים מלמעלה ועשו לחיוק הקומה
 וכמו כן יהי' לבי' ק"ה ואלולמי ע"א העומד' • חלל אשר
 נתבאר בס"ל ט"ו • שגא' והסיכך הסכמ"ה ואלולי התח"ה (מא
 טו) • הספיס והחלונות האטומות והאחיקים סביב לשלשתי'
 (מא • טו) • ועל ראשי כותלי הסיכך יתבנו ארזים
 ועליהם ייטו ראשי קורות התקרה • שגאמר וללעות הבית
 והעבים (מא • כו) • ועל הקורות ה"ה יתבנו גברי
 התקרה וכמו כן יהיה תקרה בית קה"ק • ותקרה האולם
 יהי' כמין כינה כמ"ש בס"ל • וכ"כ אולמי השער י"ס בס"ל
 ה' וכ"כ האולמות שבע"א בס"ל ט"ו • אצל החלונות לא יהי'
 מקורין • וכחלי הסיכך מבפנים יהיו מחופים כגברי ארז
 מהקרקע עד שמי קורה • גם בחלל הפתח • ר"ל :

כח ומצוי האולם מזה ומזה • יהיה לבוק בית החליפו'
 שגאמר ואתיקיבא חצו ומפן (מא •
 טו) • והוא המקום שהכנים נומנים שם סכמ"ה
 דל"ה בפ"ג ממדות • ותקרה לכל רוח עד כחליו יסוד כותלי
 החלונות של המסיכה מזה ומזה אשר יתבאר נמטה
 צבי' ל"ז • ועוד ט"ו אמה לל"ה • ויפולל בהם עובי
 הכותל הפסוקי והדרומי • (ומ"ש בפ"ג ממדות ט"ו) אמה
 העורפים מזה ומזה קרוי בית החליפות • לא באו למשט
 ולומר מה שמואל החתים והסמיתים לא יקראו בהם בית
 החליפות • אלא באו שומר שם אלו ט"ו אמה בעורפים גם
 הם יקראו בשם בית החליפות • נמאל האולם עם בית
 החליפות שמה ומזה עם עובי כחלוהם הלפני והדרומי
 עלה למספר מל"ה אמה וכמו שיתבאר בחזומה דכרינו
 דכ"ו מ"ה • ויהיו א"כ במדת חלל ט"א לבד מכחלים •
 כותלי הסכמ"ה והדרומי של ע"א • יתארכו חמש אמות
 מחללה ולחלו לכמות עובי כחלי בית החליפות שמה
 ומזה • ל"ה גם מזה יהיו בני חמש אמות • וכאשר יבאר
 דכרינו • וזהו כדל"ה שלא יבא ורחש פו"ם • צויות ע"א

השלמות כי שלמות אבסורד • והשלמות בלא גבס סס יסיו
 מקופות זכר ומזוירות כבדוים ותמורים שלתמר ועשו
 אלהים אל דמות הסיכל וכו' (מא • כה) • וכלית f
 בפ"ל מעדות • והתלמי האמה מזה • והתלמי אמה מזה •
 במוזות הפלוגי והדרומי • בעלוק המוזות לבטן
 מקצועות שלמות • עליהם יסיו נסרי האמור
 לנעלה • ועליהם יתפס אבס :

ל השלוח יעמוד בסיכל מסוך חמש אמות מכותל
 הפלוגי כי בתומס פרסי סהיה מסוך מכותל
 הפלוגי שהי ממונת ומתלה • וזה הלא רותב המסכן הים
 עשר אמות • אבל בבטן העתיד סלה יהיה רותב הסיכל
 עשרים אמה • ו"מון הכרעס סהיה מסוך מהכותל תומס
 אמות • ומעשהו מסך מלופס זכר • וזו ארבע רגלים בל
 מקצועותיו • ויהיו נמשכן מגב השלחן • ולא יעסם בפ"ע
 ולתבדס "תח"כ לבגו ו"ס ומקצועותיו לו (מא • כב)
 ר"ל ממנו יהיו נמשכן • וכמון פתלים יהיו קצועים תחת
 בג מרגל לרגל שלתמר וק רותיו (מא • כב) • וגבשו
 שלם אמות • ארוך סג עשרים שלתמר שלם אמות גבוה
 זארכו עשרים (מא • כב) • ומדת רתבו לא פורס
 זכ"ל משה הים רתבו אמות • וא"כ הנה"ל גלס פירשו
 יתקח"ל בודלתי גם פולס כמוסו במדת רתבו • ויתר פרטי
 השלחן עש כליו יארך הסיפור ב"ס ללא לורך לעמינו •
 ומפורס תמאל במס' מכותל בפ"ל f :

ל המורה תעמוד נכח השלחן מסוך חמש אמות
 מכותל הדרומי • והוא נמשטס השלחן
 בהשלחן ב"סלי שלפני זה • כי מתרחק אחד לשלחן
 ולמורה מכתלים • וז"ס לפני הקודש • הלא ראה כמראה
 (מא • כה) • ולחד פירוש"ל על המורה יאמר שתעמוד
 כמורת המאר של כל אדם הסמוכה לשלחן • וז"ל
 תעמוד רותב מקום השלחן להיות סמוכה למתל הדרומי
 כול משה (ולוה הראשו המורה ופרסס למלך דעה את
 העם • כי אף שלא תהיה בתריתס פוס • שינוי מלשעבר •
 מ"מ תהיה בה סיניו מקום מש"כ הסיכור ב"ס"ו •
 והארון ב"ס"ו • ובחינת המורה וכל"ל תמאל מפורס
 בפ"ל הרמב"ם בפ"ג ממונות :

ל סיבת סהיה יהיה רב"ש אמה על אמה שלתמר וזה
 גב המוזות (מ • יג) ופרס"ל שעל מוזות
 סהיה יאמר • ובמלך זאתס חלוה כתיב אמתים קומתו •
 ולו ארבע קרנות זור וס • ובודלתי כמו כן יהיה
 לעתיד • (ואף המוזות הר"תיו לו ללמד דעה את העם
 מדת האמה הדרומי בפסוק סוכר) • ויהא תחן בסיכל
 מכותל בין השלחן והמורה • ומשך כלפי המורת • והמוזות
 הסוף בין השלחן והמורה יהיו נתונים מחלי • קלל הסיכל
 ולפנים • כמו במשכן שעשה משה • ובמ"ס רס"י ב"מלך
 קרומה

המונות מה ומה לקבועת שלמות סתבתו כמסוך גם
 סס יתפס כמסרי ארו • וכמו קן יתפס ארו • בעתלי בית
 ק"ס ובתל פתחו • ומס אמות יהיה סללל כמרי הארו זה
 כ"ס שלתמר ג"ד ססך סחיק ע"ד כ"ו וס"כ"ן על השלמות
 (מא • טו) • וכאמר על מעל סהיה כ"ו בפנימי
 ובחילון מדות (מא • יז) • והוא לפי סלל • סהיה יהיה
 עית זכר ומכפנים ואין יכניה לכות זכר על גבי אבני •
 לכך יתפרו כמסרי ארו • ועליהם יסיו סתים לפני סהיה
 זכ"ל"י בפ"ל ממונות • ועל המורה סהיה • גם על נכרי
 והתקרה והיה מלויר ת"אנת כבדוים • ולסס סתי פנים ע"י
 האחד פני"ל"ס • ופני"ל"ס פני אריה • וגם ינור
 עליהם תמונה חלבי תמר • ויעמוד כבדו אחד מזה •
 וכיכר אחד מזה • וביניהם תמורה • סכרוב מזה ופכה פני
 אדם שבו תלבתמורה והכרוב מזה ופכה פני אריה שבו אל
 המורה • ופני אדם שבו ופכה אל המורה מזה • וכן
 יהיה סוכו וסוך בכל סהיה • שלתמר ועשו כבדוים
 ותמורים כ"ו (מא • יח) וכאמר לפני אדם כ"ו סוכו
 סוכו (מא • יט) • ועליהם יסיו עתק ומרהדיו את
 סהיה • והלירי"ס יסיר דותקים • ובכונים • ב"ס"ו יהיו
 פרחים נמשכן • וכמו קן יהיה בבית ק"ס • ופני ל"לית
 יהיו לפתח הסיכל • ובחינת יהיו קצועות בעובי מוזות
 הפתח • הפתח מס"ס ל"לית • וזאת הפתח מס"ס
 ל"ל פנים • וכל ל"ל מאלו סהיה ת"ל נק"ק נפתים •
 וכ"ל סהיה רתב חמש אמות • הפתח סהיה קצועה
 במוזות הפלוגי • והפתח לעומת במונות הדרומי •
 זכס"ן וסגרות יס"זו כל תלל הפתח • וא"כ יהיו שלמות
 סהיה ס"ל ארבע • וכל ל"ל נמסתי סוגות יהיו נלקות
 ע"ד לסתים ויהיו של חליות ונקפלות לאחוריהן בח"י
 ר"כ"ן • ויהיה ס"כ רותב כ"ל סתי אמות ומתלה • וכסיהיו
 פורטיון ארון זו מול זו לבכור הנתות • יהיו עשר אמות
 תמאל תלל הפתח • שלתמר וסתים דלתות וכו' (מא •
 כה) • ונאמר וסתים דלתות לנתות • סתים מוסבות
 דלתות וכו' (מא • כד) וכדל"י בפ"ל ממונות • והשלמות
 הפנימיות יהיו קצועות בתלל הפתח מוסבות חלי אמה
 מהתלת המורה לתוך התל • ויהיו נקפלות
 ונקפתות ל"ל ל"ל • כס"ת המורה • שביניהן ובין דלתי
 הסוגיות • וסתי לירות יהיו קצועות ג"ב בתלל הפתח •
 אמה ל"ל ח"ו • וגם סהיה יהיו מוסבות חלי אמה מהתלת
 המורה לתוך התל • והוא יהיו נקפלות ונקפתות
 ל"ל פנים ל"ל מזה • שביניהן ובין הפנימיות •
 וכדל"י בפ"ל ממונות • וא"כ השלמות מזה • ומה בסך
 נקפלות ונקפתות זו מול זו ויכסו ל"ל רותב מ"ז זה שביניהן
 מזה ומזה • כי שנין יחד תמס • אמות כאלת המרחק
 בין ק"יע"ל דלתות • ולוה לא יהיו פתים זכר אחורי

תרומום בצמחה פרוכה :

לד אחר הסיכל למערכו יהיה בית קט"ק ורחבו מלפנין לדרום עשרים אמה כמדת רוחב הסיכל .
 ורחבו ממזרח למערב כמו כן עשרים אמה שגאמרו וימד אלו הרבו עשרים אמה וכ' (מא' ז') וזה הוא יגדל ויעלה למעלה מהתקרה אשר יתבחרו למעלה בסי' ל"ו .
 ויהיה גם הוא מנקרה ועומד על ג' כסרי . וכוונת המעסיק הסיכל אשר נקבצ' למעלה בסי' כ"ט . וכוונת המעסיק בזה ובין הסיכל תהיה בת בתי אמות . כמדה המזוונות קיימו בני שתי אמות שגאמרו וכל לפנינום וימד חלף הפתח עתה אמות (מא' ג') ג' שהזוונות ההם יהיו מרובעות לו עגולות שגאמרו וסי' הקודם המרהם כמראה (מא' ב') ולקד פירושה עם המזוונות של בית קט"ק ואמר שיהיו כול הסיכל ופתחו האמלע הכותל ורחבו (מא' ג') ולא לתחת כהמזונה לתחת הסיכל שגאמרו ופתח לתחת הסיכל ולקודם (מא' ב') . וגאמרו ובתחת לתחת לתחת וכו' (מא' ב') . אלא לפי שהקב פתחו יהי' שבעה אמות . ועוצי המזוונות שתי אמות ת"ל ע"כ יהיו לתחתיו בני ארבעה קוליות . וכאמרו נקפלות יהיו ת"כ רוחב כ"א חנוטה טפחים רביעי' . והפנימיות יהיו קבועות שלשה רביעי' עתה משוכות להלן מהתחלת המזוונות ונקפלות ונפתחות כלפי חוץ . והתלויות יהיו גם כן המהקבועות שלשה רביעי' טפח משוכות להלן מהתחלת המזוונות ונקפלות ונפתחות כספי פנים . ויכחו ת"כ רוחב המזוונות שבין קבועות הלתות . ולא יהיה עם עומד ע"כ ומוה ומוה לקבועות הלתות יהיו תאים הוסבע' כסרי הארו . ועליו למעלה בסי' ל"ט בתנועות לתחת הסיכל ומשה תקע לכאן . כי תמונה אחת להם :

לד ובבית קט"ק יעמוד ארון צדית ה' לצדית . ואלף שלל הנוכח בצדיתות יתקאל . ואולי בשביל שלא ראה בו טוב שימוי מנמנות שהם לשעבר לכך לא הזכירו . כי בודאי יהי' גדול כבוד הצידי הים האחרון בכל הממשל לדרים שחמרו בבית הסגור הארון מהם . וחמנות הארון וכפורת הנוסב והכרובים שעליו . עם בדיו לא יבורו מנומו . והלא הם לתושים במדר תרומום :

לה בותרל מערבי של בית קט"ק עיצו תהיה עם אמות . כמדת כותלי הפלפוי והדרומי . הפנמסכין מכותלי הסיכל יהיו עם כמבואר למעלה בסי' כ"ט . ואחר הכותל הסיכל יהיה הוא וכותלו אשר יתבאר בסי' שאל"ו . ואחר כלות יסוד כותל ההל הסיכל . ויהיה חלל י"א אמה עד כותל המערבי כל ע"כ . וטמו כן בצורת העזרה שהיא יהיה מקום מובדל י"א אמה

מכותל ע"כ . וכאשר יתבאר למטה בסי' מ"ז . ויהיה דומה סופה לראשה . כמו שהיה בבית השני בע"א דומה סופה לראשה . פי' בבית השני יהיה ג' א' מהצדית את הסיכל ובית קט"ק והתאים . ובמזרחם הלא היה י"א אמה מקום לריסת רגלי ישראל . ובמערב' הים י"א אמה אחריו בית הכפורת . כה"ל' צפ"ה למדות . כמו כן יהי' לעת"ל דומה סופה לראשה בע"כ . כי היא תסבב אה' הכל :

לו ומבחוץ אלל כותלי הסיכל הפלפוי והדרומי . ואלל כותלי בית קט"ק הפלפוי והדרומי ועמדו תאים וזה חדרים מהבנים שגאמרו ורוחב כלל כו' סביב סביב (מא' ה') . ויהיו כשערים להכתיוב ההם . וזה יהיו להם לכותל מאחוריהם . ורוחב כל הא' ארבע אמות שגאמרו ורוחב הכלל ארבע אמות (מא' ה') . ר"ל כממשך מכותל הבית כלפי חלל ע"כ . ועיצו הכתלים במפסיקים בין התאים וכן כותלי המערביים וכמזרחיים של תאי המקצעות . כולם יהיו בני תמונה אמות שגאמרו . מקור הבין תמונה אמות (מא' י') . אבל הכתלים שלפני התאים חף שם הם יהיו בני חמשה אמות שגאמרו רוחב הקיר אשר ללכע אל בתוך תמונה אמות (מא' ט') . מ"מ יסודי הכתלים ההם יהיו בני ששה אמות שגאמרו מוסדות הלבנות מלא הקטס (מא' ח') . והאמה בעצמה צדית ברות המערבי הסי' פונה כלפי חלל ע"כ . והפלפוי ובדרומי תהי' פונה בחלל המבויים אשר יבואר בסי' שאל"ו : וכותלי הא' המערבי מזה ומזה יהיו בני ששה אמות . כי יהיו נמשכין מכותלי בית קט"ק והגם בני ששה . וזה יהיו לכתלים לאחוריי תאי מקצועי הפלפוי והדרומי שכלפי המערב . (ולזה יהיו בני ששה אמות כי הלא גם בכתלים ההם יהיו המזרעוה אשר יתבאר למטה בדרומי ולכך מלפונך שיהיו בכתלים ההם גזבים) . וכותלי המערביים של תאי מקצועי הדרומי והפלפוי שכלפי המערב יהיו גם כן התאים . וכמדה כותלי המפסיקים בין המקצעות שכלפי המזרח . והתחלת הפלפוי ההם יהיו מ"ל התחלת יסוד כותל מערבי של תא המערב . ואל"כ כותלי המערביים של תאי מקצועי הדרומי והפלפוי יהיו משוכים אמת למערב להלן מכותל המערבי . של תא המערבי . ויגיע עד כלות יסוד הכותל הסי' . וכותל מערבי של תא המערבי יהי' משוך אמה למזרח להלן מכותל תאי הפלפוי והדרומי . והואי הפלפויים והדרומיים יעמדו מול בית התלויות משוכים ממנו ולמערב תמונה אמות שגאמרו ולפני מונה וכו' (מא' ו') וקאמר

(ז) ונאמר ולחב מקום המונח חמש אמות (מא)
 (יא) . כמלא יתחילו מול החלחל אמה המערבית מחלל
 האולם וע"י למעלה בסי"כ"ת . ומנין החאים יהיו שלש
 ושלשים שנאמר והלענות כו' שלש ושלשים (מא . ז)
 וכמעט יהיו אחת על גבי אחת ושלישי על בנין .
 וארכם מלפון לדרום עשרים אמה . כמלא כותל
 מערבי שממול חלל בית קה"ק שהיא צת עשרים אמה .
 ובמלפון ובדרום יהיו חמשה ע"ג חמשה וחמשה על גביהן .
 אורך כ"א י"א אמה . הרי לחמש החאים נ"ה
 אמות וששה כהליהם . כ"א בת חמשה אמות . הרי
 בין הכל פ"ה אמות . וה' אמות מקום המונח
 שביניהן מבין בית החליפות כמפורש למעלה הרי ז'
 אמות כמדת אורך הבית מיסוד . כותל המערבי של חת
 המערב על צד בית החליפות כאשר יתבאר בחתימת דברינו
 בסי"ת"ה . וכותלי הריכל ובית קה"ק אשר הם
 לכותל להחאים מאחוריהם כמפורש למעלה . כהתלים
 הפס יהיו מרובים ונכבדים לפנים אמה אחת בכלות גבי
 החאים החתומים . ולא יהיו עבים עוד כ"א חמש'
 אמות . ועל האמה הבולטת מתחת יניחו קירות תקרת
 החאים החתומים שפס רצפת השניים . וא"כ
 פ"רצב החאים השנים אמה אחת ובעש' בני חמשה
 אמות . ובכלות גביהם השניים יהיו מילרוב ונכבדים
 לפנים עוד אמה אחת . ולא יהיו עבים עוד כ"א
 ארבע אמות . ועל האמה הבולטת מתחת יניחו
 קירות תקרת החאים השניים שפס רצפת השלישיים .
 וא"כ לתרחבו החאים השלישיים עוד אמה אחת ונעשו
 בני ששה אמות . ובכלות גביהם השלישיים יהיו
 מילרוב ונכבדים לפנים עוד אמה אחת . ולא יהיו
 עבים עוד כ"א שלש אמות . ועל האמה הבולטת
 אפחת יניחו קירות תקרת השלישיים שנאמר ובאות בקיר
 כו' (מא . ז) . ונאמר ורחבם כו' כי מוסב
 הבית כו' (מא . ז) . וחסוי דוגמת בנין בית
 שלמה שנאמר כס' כי מגרעות נתן לבית הבית (ו'לכל
 ח') . ויעשהו כזאת בכרי לביות אחוים
 וקבועים בחזקת לא כדפיון כדרך שאר בנין מנזר שאלל
 בנין גבוה שעושים חורים וקבים בכותל . גבוה להכיים
 בהם ראשו קורות תקרת בנין הסמוך שאללו וז"ש לביות
 אחוים ולא יהיו אחוים בקיר הבית (מא . ז) .
 וחלונות הפיכל ובית קה"ק יהיו ממעל להחאים הפס .
 וחתי המקלועות הפונים מזרחה . פתחיהם יהיו
 פוחתים למקום הפני מול בית החליפות שנאמר ופתח
 הכלע למונה וכו' (מא . יא) . ודרך הפתחים
 הפס יכנסו להחאים כאלם מזה לזה בפתחיהם שמה
 לזה . ומסתתרוגיים יעלו להשניים . ומשניים

לשלישיים . בפתחיהם שמה לזה .
 מעלות יעלו לפס שנאמר וכבדה מעל וכו' (מא . ז)
 ולחד פירושא יאמר על המעלות שיביו פס . ונאמר
 וכן החתונה יעלה על העליונה (מא . ז) . ובשניים
 ובשלישיים עלמון וכנסו מזה לזה בפתחיהם שמה לזה .
 וזו וצאל מאי הלפניו והדרומי חת' המוכיבה והוא
 פס חדר מה' שנאמר וכבדה וכו'
 (מא . ז) ולחד פירושא על המוכיבה יאמר
 ואורך המוכיבה חת' כמדת אורך כל החאים
 וכותלי החת' יהיו להם לכותל מאחוריהם . ורוחב
 קללה מלפון לדרום שלשה אמות כמו שה' בבית שני
 ודלתי בפ"ד ממודות . ושלש אמות של רוחב החלל
 יותקב מיבוא כותלי החאים . חבל מסכתלים עלמון
 ממעל יהי' ארבע אמות . וכותלים מסכתלים ר"ל
 ממורת למערב יהיו בני חמשה אמות . וכותלים שני
 הקלונות אף הם יהיו בני חמשה אמות כמו בבית שני
 ודלתי בפ"ד ממודות אמות זהו ממעלה בכותל עלמה חבל
 היסודו' יהיו בני ששה אמות' כמדת היסוד כותלי הקלונות של
 החאים . שנאמר מוסדות הלענות מלו . הקנה (מא . ח)
 ומלאמר כל רבים יאמר גם על כותלי הקלונות של
 המוכיבות (ועיי' בפי' מלוזות דוד על יחזקאל) והאמה
 העודפת צדיהסודות הפס יהיו בולטים כלפי חלל ע"י .
 וגבי המוכיבות יהיו שווים לגבי החאים כולם המסולקים
 זה ע"י זה . ומסס יהיו פתחים פוחתים להחאים
 העליונים . נוסף על הפתחים שיהיו להם מהחאים
 החתומים שנאמר וכבדה למעלה למעלה ללענות (מא .
 ז) ולחד פירושא על המוכיבה יאמר . ור"ל שגובה יהיו
 למעלה ללכת דרך בהם להלענות העליונות . (ועיי'
 בפי' מלוזות דוד) . וגם בהפתחים הפס יעלו
 להחאים ע"י מעלות . ותלמי החאים יהיו מול חלונות
 המוכיבות ודרך בה יבוא לפס האורה .
לח המוכיבה שמה ומזו . בחלל ע"י יעמדו
 לשכות ובאשר יתבאר בה' שח"ו .
 ורוחב החלל שפני המוכיבות להלכות בהם יהיו עשרים
 אמה שנאמר ובין הלכות רות עשרים אמה וכו' (מא . י)
 ובחלל הם מכוון יהי' מול כ"ו אמה . כל בית החליפות
 העודפים על יסוד חתלי המוכיבות כאשר יתבאר למעלה
 בסי"כ"ת . ועוד להן חמש אמות אל מול עובי
 חתלי ע"י אשר נתארכו לכבות עובי חתלי בית החליפות
 מזה ומזה . כאשר יתבאר למעלה בסי' המזב .
 ועובי חתלי ע"י יעדיפו עוד אמה על החלל הם כי
 הלא בהם בני ששה אמות . והאמה היא מזה ומזה .
 יהיו כבועות בעובי חתלי הלכות האלו מזה ומזה .
 ובאשר יתבאר למטה בסי' שח"ו וקדושת החלל מזה
 ומזה . אף שהמה מע"י . מ"מ יהיו מקודשים
 בקדושה

תקדושתו ע"א שפארם נגד העשרים אשר לתאר הפנימי (מב. ג.) ור"ל אשר יושב לתאר הפנימי לבית קדום בקדושתו :

למ ובכלות בעשרים אמה מזה ומזה יעמדו לשכות שפארם ויוליאני אל האקר הבנינים ויבואני אל הלשכה כו' (מב. א.) וארבע עם עובי בתליהם יבוי ממורת למערב מזה אמה שפארם והנה על פני הכול מזה אמה (מב. ח.) ויתחילו מול ההחלת כוהלי האי במקלעו ובהקל יסוד כותל תא המערבי ויבוי א"כ גבם הם מרוחקים י"א אמה מכותל מערבי של ע"ז וימך ארבע עד מול כלות כותל האונס ולמטה דברינו ותבאר סוהלי הלשכות יבוי ובלעס אנוך אחת בעובי כוהלי ע"א הבהים מול בקלי בית הסליות וכמו שנתבאר בס"כ כ"ח ותב"י א"כ רוחב האמה הביא נלענת בהודך חמשה רמות מול כהני המזרחיים של בית הקניפות שש כמדת כותל האונס כאשר נתבאר בס"כ הנוצר ורחבן מלפון לדרום עם עובי כתליהם יבוי כ"א אמה סדרי ביניהם ודין כהלי ע"ז חמשים אמה כאשר יתבאר למטה בס"כ מ"ב והכול שבין יסוד כוהלי הגושיבות הלשכות שטרם אמה כאשר נתבאר בס"כ שלפי זה א"כ הרי בין הכל מזה ומזה ק"מ אמות והכול עם התאים והמביבות וכוהליהם עם הידורות מזה ומזה ועלו למספר בעשרים אמה כאשר יבואר בקדומת דברינו בס"כ מ"ה הרי בין הכל ר"י אמות וחלל ע"ז מלפון לדרום הלא תהי"י ס"ב אמות כאשר נתבאר למעלה בס"כ י"ד א"כ ושאר עוד מכולל העזרה הסיו"ק"ב אמת קלקבו על מקום הלשכות ו"א אמות על הלשכות מזה ו"א אמות על הלשכות מזה וא"כ מכותל ע"ז עד כלות הלשכות וכתיהם ק"א אמות מזה ומזה והלא נתבאר למעלה בס"כ מ' שמפותל ע"ז עד כותל ע"א מזה אמה והנה נתבאר למעלה שהלשכות הם יבוי ומשכין ובלעס חמשה אמות בפותלו ע"א האים מול בקלי בית הפליות לכמות אונן יחויב א"כ מזה שבקלי הלשכות יבוי ובלעס אמה אחת בעובי בקלי ע"א ויבוי א"כ ובלעס רוחב אמה כחורך חמש אמות ויה שכלשכות המשכן מול כהלי ע"א המס'ים עובי כותלי בית הפליות ו"א"כ מבחון כלפי מזרח לא יבוי נראה מבין הלשכות כ"א חמשים אמה כו בעני האמה הפנימיות עמוד כוהלי ע"א מזה ומזה ויבסוף מעון הרואה (ואף שיתבאר בס"כ שאח"כ שיתירו וכלתי ע"א חרבה בדמות ל"ח וא"כ יעמדו הלשכות מול גלילי מכותלי ע"א עכ"ל ויבוי נכס'י נראים מעין הרואה העמוד ממרחק) והל כלפי המערב יבוי גם נראים אחת וחמשים אמה כמו שש

באמת כי אין עם דבר לעמוד בפניהם : ח"ס וגדל אשר לחון כו' ארכו חמשים אמה (מב. ו.) ור"ל לחון כלפי המזרח יהיה גרם חמשים אמה משא"כ כלפי המערב כי באמת הלא יבוי כ"א אמות ובמערב הלא אין עם דבר לעמוד בפניהם והלשכות הם יבוי תחתיהם וסליות וסליות שפארם בשלשים (מב. ג.) ולפי שיהיו משולשים ויעמדו במעלה הדר וגם לא יבוי נכס'ים לשום בנין (לא כסתאים שפעמים לכתלי הבית) ובשביל כ"ז לא יבוי א"כ חיווך רב להלשכות הם ואף בעמודים יחידים כמו עמודי הסליות לא יתחזקו ו"א וחי' לקבע עמודים וכו' (מב. ו.) ור"ל אף מועיל לה ולא יתחזקו בעמודים יחידים ופוס' עשו יעקב לכן עמודים כפולים מכותל ומבחון זה מול זה שפארם אהיק אל פני אחיק וכו' (מב. ג.) ובעמודים הם יבוי עבים מלמטה וסליות וכלים כלפי מעלה ולא יגיעו עד הסליות כי ביון שיעלו לפניהם דבר החוק הבנין : ואף בהשניים לא יעלו עד שמי קורס : כי כבר יכלה עובים במשך מזה השניים והכר החוק הבנין והאול דבו ימעטו א"כ העמודים שפנים את רוחב חלל הלשכות התחתונות : וגם את חלל השניים כלפי הקרע ימעטו אבל לא כלפי התקרה כי כבר יכלה עמודים העמודים כמו שאמר ו' א"כ בעליון א' ימעטו כל כי לא יגיעו א"כ ח"ס והלשכות העליונות קירות (מב. ס.) ור"ל הלשכות שעמדו במעלה הדר (ובת' לסליות הלשכות שצמדו בסליות הדר אשר יתבאר למטה בס"כ מ"ג) הלשכות הם מקלחו יבוי קירות כי האתיקים ימעטו את רוחב החלל וחוזר ומפרס שרק מהתחתונים ומתחתונים ימעטו את רוחב חלל הבנין ולא מהעליונות ואף בהתיכונות לא ימעטו אלא כלפי הקרקע ולא למעלה ו"א ומתחתונות ומתחתונות הארץ (מב. ו.) ור"ל שכלפי הקרקע יאלל וימעט ולא כלפי מעלה ללך התקרה : והלשכות הם יבוי פתחים פתוחים מול כותל ע"ז שפארם ופתחיהם לנפון (מב. ד.) ונאמר ופתחי הלשכות אשר דרך הדרום (מב. יב.) ור"ל הפתחים יבוי פתוחים לנפון ופתחיהם לדרום ומתחתונים יבוי פתחים פתוחים לפתחים ומזה לפתחים יפעלו מזה לזה ע"ז מעלות אשר יבוי מתחתונים על השלשים : ובתחתונים ובתחתונים ובתלשים שלמנו פתחים פתוחים מלפנים ללפנים שצדו : ובשלשכות הם יאללו יבנהים את קדשי המזרחית שפארם לבנות כלפון כ"א אשר יאללו כו' (מב. יג.) :

מ והנה צפחה המזרחית אין מקום לבוא לאויר בעשרים אמה שבין יסוד כותל המביבות ובין הלשכות לא וע"א כי הלא כל תלגה מזה אמה וכלת כותל האונס

כמו הלשכות אשר יעמדו במעלה הסר אשר נתבארנו בפי'
 ל"ט. וגם פתחיהם יהיו לזמים להשלכות. אשר יעמדו
 במעלה הסר. וכל מספטן שנאמר ודרך לפניוהם כמרס'
 הלשכות כו' ומספטניהו ובפתחיהו (מז. יא.) אלא שהיה
 יהי' להם פתחיהם בפנים למעט החלל. כמו שמעטן חלל
 הלשכות אשר יעמדו במעלה הסר אשר נתבארנו בפי'
 הנזכר. וז"ש והלשכות העליונות קלרות כו' (מז. ה.)
 ובה נאמר והלשכות אשר יעמדו בפניו הסר שנת יהי
 קלרות כי לא יהיו להם עמודים בפנים. וז"ש לפי שיעמדו
 מתחת בפניו הסר לא יהיו לזמים לעמודים בפניו כי
 חף בעמודים יחזיקו והחזקו. ולא יעמדו מתחת בפני ע"ה.
 כי הלא חזקו ע"ה חלל מאח. כי הלא חף שער ע"ה
 והאולם שפתיים וזוה"ש שער ע"ה. ימעטו הכתם
 מהחלל. והאשר נאמר למעלה בפי' י"א ו"ב וצב"ה י'
 והלא חף יהיה עוד בדיניהם ובין כותל המזרחי של ע"ה חזיר
 חלל חמשים אמה. כמו שהיה בלשכות העליונות. וה"ל
 לא יהיו לזמים להם חלל מספטן. ומלבד זה לא יהי' ח"כ
 נוי בהאלום מול חזקת אשר נתבאר למעלה בפי' ה' ו"ב.
 כי הלא בע"כ הלשכות הסה ודלילו ביניהם. אע"כ יעמדו
 בפתייהם של ע"ה ודלילו של ע"ה. מול הלשכות העליונות
 אשר יעמדו במעלה הסר. ויהיה ח"כ חזיר חלל חמשים
 אמה בדיניהם ובין כתלי ע"ה הכתו והדומי. כמו
 הלשכות העליונות. ולא יעמדו טעמים לכותל המזרחי של
 ע"ה. כי לא יהיה ח"כ מכתב בע"ה בפאת המזרח מנה
 לפנה. כי הלא חזיר הלשכות מאח אמה. וה"ל ימלאו
 כל חלל ע"ה שבמזרח של ע"ה. והחבשים הלא יהיו ע"ה
 נכליעו עוד אמה אחת בכותלי ע"ה. כי הלא חלל שבין
 כותלי ע"ה בלשכות המזרח אמה. ורוחב הלשכות נ"ה
 אמה. ח"כ ח"ה אמות. ומזרחי ע"ה עד כותלי ע"ה רק
 מאח אמה. ח"כ יהיו הלשכות הסה נכלעים אמה
 אחת בכותלי ע"ה. כמו הלשכות העליונות פתחיהם נתבאר
 בפי' ל"ט. וה"ל חזק דרך לבוא מפנה לפנה. וע"כ יהיו
 מסוכים למערב. וי"ה אמות יהיו מסוכים מהכותל ללב
 המערב. ויהיה דומה סופה לראשה. כי כמו כן יהיה
 מקום מובדל במערב י"ה אמה. מהלשכות העליונות עד
 כותלי ע"ה. כי יתחילו מול יסוד כותל מערבי שלח חף
 המערב. ויהי הלא חזק י"ה אמה מכותל ע"ה. וכמו
 שנתבאר למעלה בפי' הנזכר. וה"ל ח"ה עורף הכתים
 דומות בית שני בצורת האגוס וכמו שנתבאר למעלה
 בפי' ל"ה. וז"ש אל פני הגורם ואל פני הכנין לשכות
 (מז. י.) כי יהיו נמשכין למערב ללב הסיכל והפתח י"ה
 אמה כשיעור מרחק מכותל המזרחי של ע"ה. וה"ל
 יגיעו הלשכות הסה עד כותלי התולעים שלח חף הקולעים
 המזרחיים שבתחם שער העליון והדומי של ע"ה ועוד
 יהיו נכליעים חלי אמה חזיר חלל ביניהם ובין כתלי ע"ה

האולם וכותלי בית החליפות ופתחו רוחב כל חללה.
 יאון מקום סה לפינת בם פתחים פתחים לאורך העברים.
 ע"ה חזק דרך לבוא חליהם דרך ע"ה. כי הלא חזקו
 העברים הארבע שמונה אמה. הלא המה מול עורף בית
 החליפות על יסוד כותלי המערב. מזה ומזה. ועוד
 חמשה אמות חלל. ונגד הלא יבואו חזקי ע"ה ללשכות
 ע"ה חלל בית החליפות. וה"ל יבא חלל חמשה אמה.
 ויבואו עוד אמה במשך חמשה בענבי כתלי הלשכות כחצר
 פתחיהם בפי' הלשכות. וה"ל חזקו יבואו חליהם בדרך
 המזרח. וז"ש ופתחיהם אמה אחת מזה. וז"ש כי כניית
 חלל בסוף חללי ע"ה חלל כותלי הלשכות המזרחיים.
 וספרהם הלא חליהם חזקת אמה ובמשך חתי אמות.
 וכמו כי יפרלו רוחב אמה בענבי חללי ע"ה המערבים
 פותחי בית החליפות חלל חללי הלשכות. וספרהם הלא
 חללי במשך חמשה אמות ויהי עד כותל הלשכות. כמו
 שנתבאר בפי' שלפני זה. וה"ל ספרהם הלא חללי
 מפולשת מעבר אל עבר עשוי כמין ל"ה. ובאחד
 פנים בם מחלל ע"ה בכותל חמשי אמות. ומלא לפני
 מקום ספרהם של חמשה אמות. ויהי הוא עומד בקצה
 המזרחי של ענבי כותל בית החליפות. וכשהוא נכנס
 בהפניה של חמשה אמות וכוך למערב. ח"כ הו"ך הוא
 בחלל שבין הלשכות ובין בית החליפות. והוא הוא ע"ה
 חמשה מול רוחב בית החליפות וכותלי. ומשם הוא בא
 לאורך חלל העברים. וז"ש ולפני הלשכות מהלך עשר
 אמות רוחביו דרך חמשה אחת (מז. ז.) ויהי כחללה
 חללה לראויה העברים שלפני הלשכות. יהיו מהלך עשר
 אמות מול רוחב בית החליפות. ותחילת ביאתו חללה
 דרך חמשה ספרהם.

בנין ובסוף חלל העברים. חלל שבין חלל המערבי
 להלשכות. מזה ומזה. ויהי מקום נכיר
 ומובדל משאר החלל. ויהי כסלל הכתים הארבע והחפית
 ויהיו את המנהם שנאמר ויהי ע"ה מקום בירכתיים ימך
 (מז. יט.) ונאמר ויהאמר חליהם המקום אשר יבואו
 ע"ה וכו' (מז. פ.) כי חלל העברים מזה ומזה יהיו
 קדושים בקדושת ע"ה כאשר נתבאר למעלה בפי' ל"ח.
מב ורוחב חלל שבין הלשכות הסה לכותלי ע"ה.
 מזה ומזה. יהיה חמשים אמה שנת' והרוחב
 חמשים אמות (מז. ב.)

בנין ובמזרחו של ע"ה בפניו הסר. יעמדו עוד לשכות
 שנאמר ומתחת הלשכות האלה כו' (מז.
 ט.) ויהי הלשכות העומדות מתחת בפניו הסר יהי' כמבואר
 מהקלים. ובאשר יתבאר למטה בדברינו. ויהיו ג"כ
 חמשים אמה ושלשים. וז"ש מאח אמה. ורחבו נ"ה
 אמה. וחמשים אמה חזיר חלל ביניהם ובין כתלי ע"ה

כִּי הִלַּךְ שְׁעָרָיו עַל וְתָמִים יִהְיוּ לְוָמוֹס מִמֶּנּוּ לְשַׁעְרֵי וְחֲתָיו
 עַל־נִי כִּמּוֹ שֶׁלְּתִבְעָר כְּבִי' יֵאלֵךְ וְהִסְתַּחֲבַר כְּבִי' וְ
 שֶׁלֹּס עֵבֶר מִקְמֵי עֵבְרֵי הַשְּׁעָר יִסֹּף גַּל תָּאִים • תּוֹרֵךְ כִּ"ח ו'
 אֲמוֹת • וְכִתְלֵי תַמֶּס אֲמוֹת • וְכ' אֲמוֹת מִהַלֵּל בְּצֹל לְפָנֵי
 הַתְּחִינָה • וְכִתְחִיבֵן הַכּוֹס יִהְיֶה גַם בְּתַחֲלִי שְׁעָרָיו עַל
 הַשְּׁעָרָיו עַל הַלֵּל יִסֹּף עֵשֶׂר אֲמוֹת כְּמִדַּת שְׁעָרָיו עֵינֵי • א"כ
 אֵל וְחֲשׂוֹב מִחֲלֵי הַלֵּל כִּכְחַת עַד סוּף חֲלָל עַל תַּמֶּסִּים
 אֲמוֹת • וְכִוְהֵלוּ שֶׁם אֲמוֹת כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ט' • הֵרִי
 עַד כְּלוֹת הַסְּוֹת כִּי' אֲמוֹת • הַיִּזְרֵה מִכֶּסֶם אֲמוֹת עַל
 מִחֲלֵי חֲלָל הַפֶּתַח • וְכ' אֲמוֹת וּמִחֲלֵי גִבּוֹן לְפָנֵי הַתְּחִינָה
 הֵרִי' וְכ' אֵל גַּל תָּאִים כִּ"ח ו' אֲמוֹת • הֵרִי כִ"ה אֲמוֹת
 וְנִתְחַבֵּה' ד' כִּתְלֵי הַתְּחִיבֵי כִ"ח ה' אֲמוֹת • הֵרִי מִ"ה אֲמוֹת
 וּמִחֲלֵי א"כ יִשְׁאֶר עוֹד מִכְחָלֵי הַתֵּל עַד נוֹל סוּף חֲלָל
 עַל ל' אֲמוֹת וּמִחֲלֵי • וְעוֹד שֶׁשֶׁס אֲמוֹת מוֹל גְּבוּרֵי כוֹתֵל
 עַל ל' הֵרִי עֵשֶׂר אֲמוֹת וּמִחֲלֵי • וְהַלֵּל כוֹתֵל הֵלֵךְ יִסֹּף
 כְּמִשְׁכּוֹן לַמְעַרְבֵי וְיֵאלֵךְ אֲמוֹת כְּלָמוֹת הַתְּחִינָה כוֹתֵל עַל מְנוֹרָה
 לַמְעַלְמֵה • א"כ יִסֹּף וְכָלעִים חֲלֵי אֲמוֹת כְּכֹסְלֵי הַתְּחִינָה
 וְכִרְחֵבֵי יִסֹּף וְכָלעִים אֲמוֹת חֲתוּבֵי עַל ל' כִּמּוֹ
 הַלֵּסְכֵי הַגְּלוּיִתוֹת כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר לַמְעַלְמֵה בְּסִי' ל"ט • וְכָל מִסְךְ
 הֵי"ח אֲמוֹת תָּאִים וְכָלעִית הַתַּמֶּס הִיטִיל • ו' שֶׁם הַתְּחִיבֵי
 מִהַקְדִּים כו' (מִב' ע') ר"ל כְּסִיבֹא מִעַל לְהַלְשִׁכּוֹת הַלֵּלוֹ
 יִצְאוּ לְדָךְ הַקְדִּים בְּאִזְרוֹת הֵי"ח אֲמוֹת שְׁבַמְזוֹרָה • ו' שֶׁם
 בְּרוּחַ גְּדֵל הַחֲלֵל כו' (מִב' י') ר"ל הַבָּא מִשְׁעַר הַקְדִּים
 שֶׁל עַל וְהַלֵּךְ מִבְּחוּץ אֵלֶּל רֹחַב הַבְּחוּץ מוֹלֵת הַלְשִׁכּוֹת
 הַסֵּם מְשׁוּמִים לַמְעַרְבֵי לֵאלֹהֵי הַיִּסְכֵּל וְהַתְּחִינָה • וְגַם הַלְשִׁכּוֹת
 הַסֵּם יִתְחַבֵּה' הַכְּתִיבֵים הַת קוֹדֶם הַקְדִּים שְׁאֵמֵר לְשִׁכּוֹת
 הַלֵּסְכֵי כו' אֶשֶׁר יִתְחַבֵּה' כו' (מִב' יג') •

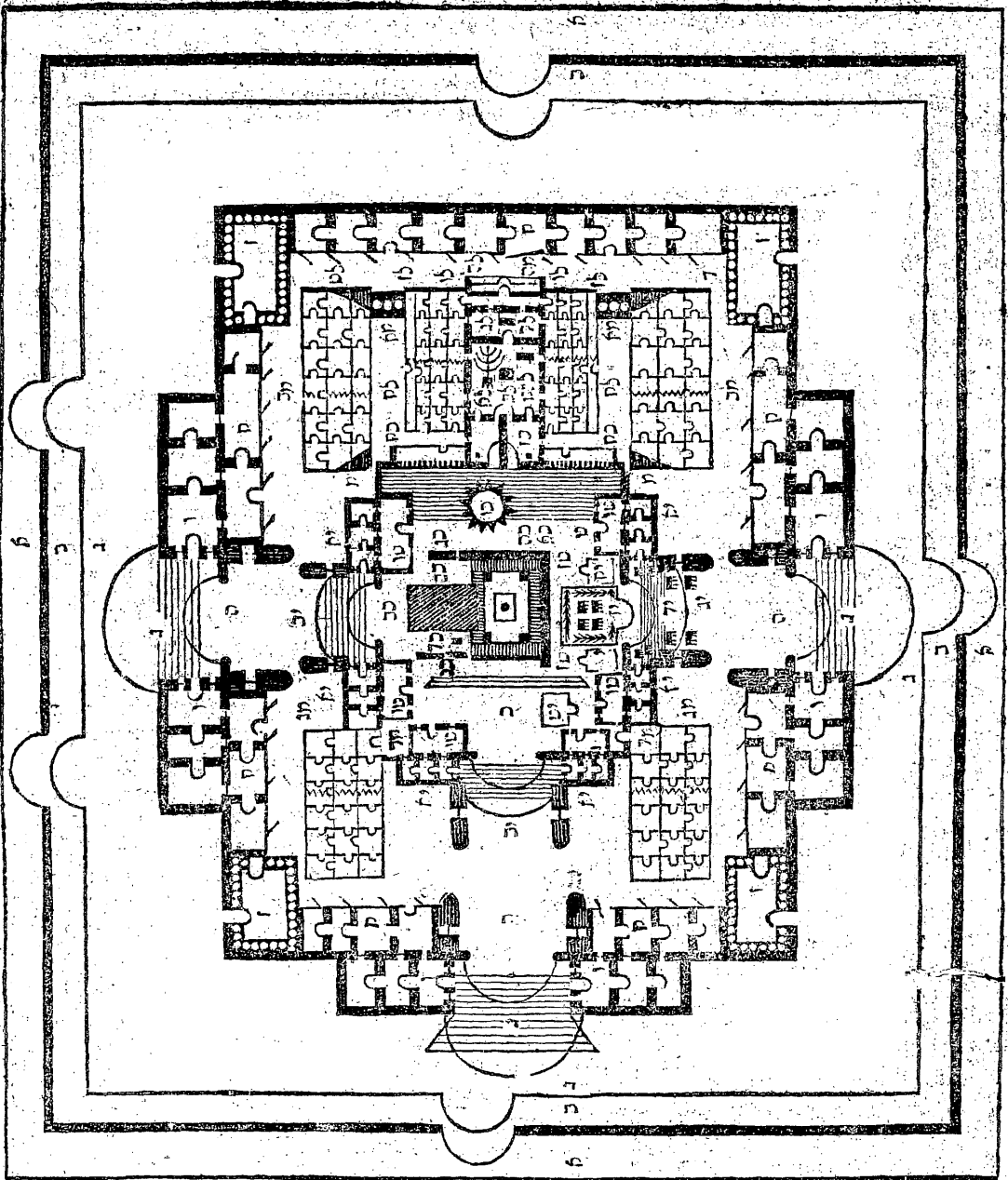
מִד' כָּבֵד נִתְבָּאֵר בְּסִי' שֶׁלְּפָנֵי זֶה שְׁפַתְחֵי הַלְשִׁכּוֹת הַסֵּם
 יִסֹּף וְזָמִים לְפַתְחֵי הַלְשִׁכּוֹת אֶשֶׁר יַעֲמֵדוּ
 בְּמַעֲלֵה הַסֵּר • אֲמוֹס עוֹד יִפְתַּח פֶּתַח אֶחָד מֵהַלְשִׁכּוֹת
 מוֹה • וְפֶתַח אֶחָד מֵהַלְשִׁכּוֹת מוֹה • וְיִסֹּף פְּתוּחִים לַע"א •
 וְהֵלֵךְ נִתְבָּאֵר בְּסִי' שֶׁלְּפָנֵי זֶה שְׁפַתְחֵי הַסֵּם יִסֹּף נִמְשְׁכֵן
 לַמְעַרְבֵי יֵאלֵךְ אֲמוֹת • וְיִסֹּף וְכָלעִית חֲלֵי אֲמוֹת בְּתַחֲלֵי
 הַתְּחִיבֵי מוֹה (מוֹה) וְא"כ יַעֲמֵדוּ ה' אֲמוֹת מוֹל חֲלָל עַל ל' •
 וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' שֶׁלְּפָנֵי זֶה • וְכִאֲלוֹת הַתְּחִיבֵי אֲמוֹת
 יִסֹּף הַתְּחִיבֵי הַלֵּלוֹ פְּתוּחִים מִן הַלְשִׁכּוֹת לַע"א • מוֹה
 וּמוֹה • ו' שֶׁ פֶתַח בְּרֵאשׁ לְדָךְ לְדָךְ בְּכִימֵי גִדְלַת הַכִּימֵה
 (מִב' יב') כִּי מוֹל הַפְּתוּחִים הַסֵּם הוּא רֵאשׁ הַדָּרֵךְ הַסְּוֹךְ
 לְגִדְלַת הַכִּימֵה וְהֵנָּה הַדּוּכֵן הַעוֹמֵל בְּסוּף יֵאלֵךְ אֲמוֹת מִבְּחוּץ
 הַמְזוֹרָה כִּמּוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לַמְעַלְמֵה בְּסִי' כ' • וְכֵל אֵלֵי הֵי"ז
 אֲמוֹת הַמְזוֹרָה יִתְחַבֵּה' לְדָרֵךְ לְבֹאָה בְּהַסֵּם לְסוּךְ •
 וְהַפְּתוּחִים הַלֵּלוֹ הֵלֵךְ יִסֹּף בְּהַתְּחִלְתָּם וְא"כ הַמֶּם בְּרֵאשׁ
 הַדָּרֵךְ •

מִה' וְאַחֲרֵי הַדְּלֵעַ ה' לֵנוּ אֵת כָּל זֹאת • לַעֲת לַנְּחוּן

תָּלַל לְחֶסֶד-חֲשָׁבוֹן הַסְּוֹךְ וְהַרְחֹב • וְהַכֵּה
 בְּפִתְחֵי הַמְעַרְבֵי אֶת־הַפְּתוּחֵי רֹחַב שְׁבָעִים אֲמוֹת • (מוֹה י')
 כִּי הִלַּךְ תֵּל הַבְּעֵרְבֵי מִשְׁרִים אֲמוֹת כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ז •
 וְכִתְלֵי מוֹה וְמוֹה בְּנֵי שֶׁם אֲמוֹת • כִּי יִסֹּף נִמְשְׁכֵן מִכְחָלֵי
 הַהִיפֵל וְכִי'ת קִיבֵי'ת וְהַמֶּם בְּנֵי שֶׁשֶׁס וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי'
 הַנּוֹכַח • הֵרִי כִ"ב אֲמוֹת • וְהַלֵּל מוֹה וְהַלֵּל מוֹה רֹחַב כִּ"ח
 ד' אֲמוֹת וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' הַנּוֹכַח • הֵרִי מ' אֲמוֹת •
 וְכִוְהֵלוּ הַתֵּל מוֹה וְכִוְהֵלוּ הַתֵּל מוֹה כִ"ח בְּתַחֲמַסֵּה אֲמוֹת
 וְעוֹד אֲמוֹת מוֹה יִסֹּף מוֹה וְהַמֶּם מוֹה יִסֹּף מוֹה כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר
 בְּסִי' הַנּוֹכַח • הֵרִי כִ"ב אֲמוֹת וְהַמֶּסֶבֶס מוֹה וְהַמֶּסֶבֶס מוֹה
 מוֹה רֹחַב כִ"ח שְׁלֹשׁ אֲמוֹת לְהֵלֵךְ מִיִּסְדוֹ • כְּתֵלֵי הַתְּחִיבֵי
 וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ז • הֵרִי כִ"ח אֲמוֹת • וְכִוְהֵלוּ
 הַמֶּסֶבֶס מוֹה וְכִוְהֵלוּ הַמֶּסֶבֶס מוֹה כִ"ח בְּתַחֲמַסֵּה אֲמוֹת
 וְעוֹד אֲמוֹת מוֹה יִסֹּף מוֹה וְהַמֶּם מוֹה יִסֹּף מוֹה וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר
 בְּסִי' הַנּוֹכַח • כִּי גַם שְׁתֵּי הַתְּחִיבֵי הַלֵּלוֹ עוֹלֵהֵי בְּמִסְפָּר
 חֲשָׁבוֹן הַסְּוֹךְ • כִּי שְׁבָעִים אֲמוֹת • וְהַמְעַרְבֵי לְמִזְרַח
 עַד כוֹתֵל הַמְעַרְבֵי שֶׁל בֵּית הַתְּחִיבֹת הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת שְׁבַמְזוֹרָה
 וְאַחֲרֵי הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת (מוֹה י') וְהַלֵּל לְךָ הַחֲשָׁבוֹן כוֹתֵל
 הַמְעַרְבֵי שֶׁל תֵּל הַמְעַרְבֵי חֲמֵס • וְעוֹד אֲמוֹת חֲתוּבֵי לְהֵלֵךְ
 מִהִיטוֹד כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ז • וְעוֹלֵם הוּא בְּמִסְפָּר
 חֲשָׁבוֹן הַסְּוֹךְ • הֵרִי שֶׁשֶׁס אֲמוֹת • תֵּל הַמְעַרְבֵי ד'
 כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' הַנּוֹכַח • הֵרִי עֵשֶׂר • כוֹתֵל בֵּית קֵה' ק"ו
 פֶּתַח נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ה • הֵרִי ס"ו • חֲלָל בֵּית ק"ה ק"ה
 כ' כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ג • הֵרִי ל"ו • מִחֲלֵי הַמְּסַפְּקָה
 בְּנִי וְכִי' הַהִיפֵל שְׁתֵּים כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' הַנּוֹכַח • הֵרִי
 ל"ח • חֲלָל הַיִּסְכֵּל מ' כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' כ"ט • הֵרִי
 ע"ח • כוֹתֵל הַיִּסְכֵּל שֶׁם כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' הַנּוֹכַח • הֵרִי
 פ"ד • וּמְכֹחֵל הַהִיפֵל עַל הַתְּחִיבֵי כוֹתֵלֵי בֵּית הַתְּחִיבֹת שֶׁם
 כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' כ"ח • הֵרִי ז' אֲמוֹת מִיִּסְדוֹ כוֹתֵל תֵּל
 הַמְעַרְבֵי עַד כְּתֵלֵי בֵּית הַתְּחִיבֹת • וְהַלֵּל מוֹמֵל כוֹתֵל שֶׁשֶׁס
 אֲמוֹת הַמְעַרְבֵי בֵּית מִחֲלֵי הַיִּסְכֵּל וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' הַנּוֹכַח
 וְלֵאלֹהֵי כְּכֹסְבֵי חֲשָׁבוֹן אֶחָד גַּם כָּל הַיִּסְכֵּל • וְכִי'ת
 הַתְּחִיבֹת מוֹה וְמוֹה • כִּי אֵלֵי הֵל' אֲמוֹת הֵלֵךְ הַמֶּם בְּרוּחַב
 שְׁבָעִים אֲמוֹת (וְהַלֵּל יִסֹּף כֵּל הַלֵּל) בְּרוּחַב שְׁבָעִים כִּי הֵלֵךְ
 יִסֹּף מִקּוֹס הַמּוֹנֵחַ פָּנָיו מוֹה וְמוֹה מוֹל חֲלָל הַיִּסְכֵּל בְּמַעֲרָב
 כְּאֶשֶׁר נִתְבָּאֵר בְּסִי' ל"ו • הַלֵּל ר"ל שְׁבָעִים פ' לֵאלֹהֵי יִהְיֶה
 בְּמִסְךְ הִיטֵל רֹחַב יוֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֲמוֹת • אֵלֵךְ חֲמֵסֵה
 הַתְּחִיבֵי הַמְזוֹרָה שֶׁל חֲלָל הַיִּסְכֵּל • וְחַמֶּסֶס שֶׁל כוֹתֵל הַיִּסְכֵּל
 שֶׁשֶׁס מוֹמֵל בֵּית הַתְּחִיבֹת וְכִתְלֵיו • יִסֹּף בְּרוּחַב מֵאֵה אֲמוֹת
 כִּי הֵלֵךְ בֵּית הַתְּחִיבֹת שְׁמַלְוֵו מוֹה וְמוֹה • מַעֲדִיק הוּא פ' י'
 אֲמוֹת עַל יִסְדוֹ כוֹתֵלֵי הַמֶּסֶבֶס מוֹה וְמוֹה • וְכִאֲשֶׁר נִתְבָּאֵר
 בְּסִי' כ"ח • וְהַלֵּל הוּא בְּרוּחַב מוֹה אֲמוֹת • ו' שֶׁ יִתְחַבֵּה'
 פָּנֵי הַיִּסְכֵּל וְהַגּוֹרֵם לְקִדְמֵי מֵאֵה אֲמוֹת (מוֹה י') ר"ל רֹחַב
 הַתְּחִיבֵי וְהַיִּסְכֵּל מִתְּרַחַב הוּא לֵאלֹהֵי קִדְמֵי עַד מוֹה אֲמוֹת • כִּי
 בֵּית הַתְּחִיבֹת הַבְּחוּץ לְהַלֵּלֵם שְׁלֵמֵיוֹ לַמּוֹה אֲמוֹת
 (כָּל)

177

177

אם אמרתי אכתב רובי מורתי • אשר תל באכתבי
למענתי • ידעתי כמו זר נחשבו כי רועה אלם בקב
שלו בן חיותי • ועוד תזון למועד אלם לא מתי • אלום
מכל וכל א"ל לוליא חלק • חלילה נא לדוגמא שנים
ששים גרגרים בנוקף וית משמן חלק • אחד אחד אחז
מאשר לי אלום ממעל חלק • ועל הכל עידי חלק •

סובה דק ה' מה מליוני בבית עלומים כרובים בשלים
הבית היו עומדין אף בנוסן בן גאלא והבית אשר
בנה המלך שגמה לה' ששים אמה ארבו ועשרים אמה רחבו
ושלשים אמה קומתו • וכתיב קומת הכרוב האחד עשר
אמות כו' • והנה חוס' ד"ה כרובים בשלים הבית היו
עומדין מקשי וו"ל והל דתקוב ולפני הדביר עשרים אמה
אורך ועשרים אמה רוחב ועשרים אמה קומה • ויחא
לי דתשוב מספת כרובים ולמעלה • ולא כמו שפי' רש"י
במלכים דעליות ק"ה הנה נמוכה משל היכל • עכ"ל
ע"ס • והנה מאד נפלאותי מה לו לחוס' להקטות פה
קומתו הלא היו רומי' דקרא אשדלי' • ובגמרת קושיה
חוס' וחירו היו גמרא ערוכה ב"ב ואף שם יפלא החוס'
על פרש"י הג"ל • ואף על רש"י קשה מאוד האיד' ילק
לפי פי' כרובים בשלים הבית כו' • כי הלא הכרובים עמדו
בבית ק"ה ולפי' רש"י היתה ק"הק • עשרים אמה קומה
ולא היו א"ל בשלים הבית •

וגלענ"ר לתרן בלרד לרוש דהנה ב"ב מקשי בגמרא על
הא דמסני דתשוב בחד קרא מספת כרובים
ולמלכה • למה באלמה תשוב בחד קרא מהרלפס ובאידך
תשוב מספת כרובים ולמעלה • ולי נראה לתרן דהנה
בגמרא שם אי' כרובים בנה היו עומדין שגמרא רוחב
הכנף האחד חמס' אמות וכן הכנף השני כו' גופייהו היכי
קיימי דהא רוחב ככפי שנייה היו עשרים אמה ורוחב תל
בית ק"הק לא היו רק עשרים אמה הלא דעמדו בנה •
מתקוף לה ריב"ו ולגמא ביה מעיפאי רווח ופרשי' סני'
דרך הבנין שכותל החומה רחבה מלמטה לחיווף הבנין
והולך וכלה למעלה וא"כ נחרב הבנין ע"כ • א"כ
י"ל דשני הכרובים יחדיו רזיטלסמ"ענו דהכרובים עמדו
בנה וא"כ אי' אחר בשניהם שלשים והיו תשוב מהרלפס היו
אמרינן ללא עמדו בנה • דלגמא מעילאי רווח ולקושיה
רנ"י לוא אמר בחד קרא ששים וחד עשרים וע"כ ב"ל
דבאוי קרא לעשרים לא תשוב מהרלפס כ"ל מספת כרובי'
ולמעלה וא"כ גט הרוחב דתשוב בבאוי קרא עשרים אמה
ג"כ הוא למעלה מספת הכרובים דבולדאי בחד מקום
תשוב וא"כ גט למעלה מהכרובים לא היו כ"ל רוחב
ששים אמה ולא נחרב ממעלה כקושיה רנ"י וא"כ
בת דכרובים עמדו בנה • והנה אי' במ"ס מנחות

ובכלים רמ"א כל האמות שהיו בנוסן היו בינונית • ר"ל
אמות בנין בת ששה ואמות כלים בת חמשה • וא"כ כל
הכוחות הגמ' מחללה לכרובים עמדו בנה הוא דוק •
לר"מ דהא האמות היו שוות • אבל לר"י אין מקום לאוכף
זו ב"ל דל"י הנה ב"ל ק"הק עשרים אמה בת ששה אבל
הכרובים היו בני חמשה א"כ פס להו עשרים פתחים על
גופי הכרובים • והנה קיי"ל ר"מ ור"י הלכה כר"י •
ולא פי' רש"י במלכים חלילה להלכה כר"י • והא דל"י
ע"כ ב"ל דעליות ק"הק היתה נמוכה משל היכל • כי לר"י
ל"ל כתיבין הגמ' ב"ב דתשוב מספת כרובים דא"כ יקשה
למה באלמה תשוב בקד קרא הכי וחד הכי כ"ל לסמיענו
ללא נחרב הבית למעלה ב"ל ללא כקושיה רנ"י • דהא
אף בלא קושיה רנ"י אין להוכיח לר"י דכרובים עמדו
בנה כ"ל • אבל כאן מלמדה כרובים בשלים הבית כו' •
א"כ ע"כ אחי' כר"מ דכל האמות היו שוות • לוי כר"י
הא לא עמדו בשלים כ"ל קומת הבית היתה שלשים באמות
בת"ו עפ"ת וקומת הכרוב היו עשרה באמות בת"ו •
וא"כ ספיר א"ל כתיבין הגמ' דתשוב מספת כרובים כו' •
ובא להשמיענו לכרובים עמדו בנה ולא נחרב ממעלה
כקושי' רנ"י • דהא לר"מ ספיר מוכח דעמדו בנה • לוי
קושי' רנ"י • ולזה בא בכתוב להשמיענו ללא כרובי' •
א"כ א"ל כתיביו על רש"י דעליות ק"הק היתה נמוכה
לר"מ לא עמדו הכרובים בשלים הבית כ"ל • וגם רש"י
מודה לוא שגאלו דתחי' כר"מ ע"כ ב"ל כתיבין הגמ' •
ובמלכים הוא דפי' חלילה להלכתא כר"י דוק •

בתובות דק"ה משנה מי שהיה גשוי' לשים ומכר את
שדו וכתבם ראשונה לזכותו דין ודברים אין
לו עמד שסני' מולתם וכו' • ופרוד וכי כתבם לי' מאי
היו והתניא האומר לחבירו ד"ל אין לו עמד בו' לא אמר
כלום • ומשני' כ"ע בשקנו מירו • ופרך ותימא
כ"ר עשיתי בעצמי מן לא חקן לקח מן האיש וכו' יע"ש
והנה בתום ד"ה לקח מן האיש אי' וו"ל וא"כ בשקנת
מהאשה חתלה דבוא א"ל ל"ר וכו' ע"ש •

וגלענ"ר לתרן וקודם נקדה עוד מה זה שבחלה מקשי
הגמ' מהבירייתא דהאומר להפרו ובלד מקשי
ממתני' לקח מן האיש • הלא ממשנה חלומא לאקשוני'
ונ"ל דהנה שם חוס' ב"ד"ה כחבה נחרב מקשי וו"ל • וא"ת
והאמר רב ל"ש דיכולה לומר נ"ר עשיתי אלא דאמר לך
חוק וק"י אבל בשפור קנה כו' • ומשני' דבולדאי אש
כתבם שטר בפי' אינה יכולה לומר נ"ר עשיתי כי אינה
יכולה לומר שמתכה עלמה שחטעון כ"ר עשיתי דהא יכול
לחולף שפרים בלא שטר' כל בעלה אבל בשחמה על שטר
של בעל' דלא לא יוכל לבול' שפרים נחרב ספיר יוכל' שטעון
נ"ר עשיתי יוא"כ מתחלה אין מקום להקושי' מהשנה לקח
האיש

האוס דהא מוכל לומר לאיירי צכחבה שטר צפ"ע
 לאוהי וכולה לטעון ג"ר עשיתי • אבל צחר למקשי
 מהכרייהא להשון ל"ד אין מועיל ויחיה לוי בשקני מידו •
 והיה בחובו • כל"ה בשקני מידו אי"ו ו"ל אפי"ג לחמר ר"י
 מד"ד קנו מידו • הנה גבי שואה עדיקתפי ידו כידה מהכי
 גמי לוקח ידה כידו • (וג"פ דבש"מאם הנה לאי רי בנ"מ סלה
 והשכל הלא אוכל פירו' וא"כ ידו מוחק' בהשכל' המנה ולכך
 פריך להקני' לה' בשון הקנא' • אבל הכי הלא הלוקח קנה
 השלם וידו מוחק' בה' והאשה אינ'ה על השלם כ"ף שפיר
 ולכך מועיל אף לשון ל"ד דהוי לשון פילוק ע"ש •) וא"כ
 מקשי ספיר חימה יר כי א"ל לאיירי שכתבה שטר צפ"ע •
 דו"ל דהא כל הטעם הוא למועיל • שטר צפ"ע הוא בשביל
 דיובל לטובא שטרה בלא שטרנו כנ"ל וא"כ כאן נוכל לומר
 דכמכא עכמה על • ממ"נ דלוי יוציא הלוקח • שני השטרות
 הטעון ל"ר עשיתי ואם יוציא שטרה ל"ד הא לא יועיל דהא
 כתב בה לשון ל"ד והא אינו מועיל ואף בקנין הא בשלמא
 אינו מועיל והא למועיל כ"ן הוא כסדרת חוב' הנה"כ
 בשביל שחוב לוקח וקנו עדיפה מיד • וכ"כ לשמרה"כ
 שטר של הבעל אז נדע שהנה לוקח אבל כשוזיא רק שטרה
 'בל אז לא נדע שהוא לוקח ולא יועיל השלשן של ל"ד •
 וא"כ בע"כ יוציא שטרנו וא"כ הטעון ל"ר עשיתי ודו"ק •
 וא"כ • אזלא לוי קושי' תו' למקשי לשמא כאן איירי בלקח
 מהאשה תחלה • דהא בשטרה לא כתבה כ"ף
 ל"ד כו' • והא זה השלשן אינו מועיל • כ"ף בשביל שהוא
 לוקח וידו מוחקת בו יוסר ממנה • וכ"ף אם בתחלה לקח
 מהבעל א"כ כבר מוחקת בו מועיל א"כ השלשן ל"ד •
 אבל בשכתבה היא תחלה ועדיין לא לקח מהבעל ואינו
 מוחקת בו אין מועיל לשון ל"ד הכתוב בשטרה ודו"ק •
 גישין דף ל"ה ע"כ במשה אין אלמנה נפרעת מכבי
 יתומים אלא בשבועה כו' התקין ר"ג שחבאי מלדת
 ליתומים כל מה שיראו וכו' ופרש"י יבחרו להם דבר קשה
 ובלק ל"ו אי' שיראו אלא שאל ניסת אבל ישיח כו' •
 ניסת מ"ט לא לננוא מיפ"ט לא בשביל כו' • וניסת למלא
 אזלא לגבי חכם • קסבר פריך לפרט הגדר • ר"ל אמר
 אפי' ניסת • גישה ודלוי מיפר לה בעל • דמדיקן לה
 צדיכ' • והנה הנה"כ ד"ה אבל ניסת מקשי וו"ל וא"ת
 ודיריה שלא תוכל ככר זה ותאכל לאלתר וכו' • וי"ל
 שאינה חוששת אלא באיסור שעומדה כל ימי' עכ"ל •
 ובתוס' ב"ה וניחוש פ"י וו"ל משמע דלר"ה פריך וכו' •
 וי"ל בלא ר"ה ה"א שאוכלת לאלתר כי י"ל דחוששת באיסור
 שעה • אבל ר"ה ע"כ ה"ל לאינה חוששת דל"כ לימא
 אף בניסת • עכ"ל חוב' וע"ש • והקשה מהרש"א
 במוסקרי' צחרת בשם מהרי"ב גב מר"ה שיקפאך אפטר
 לומר דיש סדרה לומר דחוששת באיסור שעה דא"כ מאי
 מקשי בגמ' על ר"ג ללמאם • ל"ר הגדרה היתה ע"ש

וגלעג"ד לחרץ וקודם לזה לחרץ קושי' בגמ' פ"י למקשי
 על החוב' ה"ל פריך מצינו לומר בלא ר"ה
 ה"א דהמשה ה"ל דחוששת באיסור שעה • הלא רש"י
 פ"י במשה ע"ה הא דאמר כל מה שיראו • שיבחרו להם
 דבר קשה • (ודיוקן מלמאר כל מה שיראו) ופשוט הוא
 דפריך דבר קשה כי לדר קל לא חושב וחקיימה • ואי
 נימא דם"ל דחוששת באיסור' שעה ואוכלת לאלתר יקשה
 מנ"מ בקשה או בקלה • (בשלמא לעיל מקשי חוב' שפיר
 תאכל לאלתר וו"ל • באמת דבר קשה אבל המשה ליכא
 לאוקמי' בס"י) • גם מהרי"ב ל"מזכיר הדרה זו ע"ש •
 וקודם לזה נהרץ עוד קושיא הקשיתי בה וחז"ל מלמאי
 בש"מ ש"א חזר להנה אי' בנמרה וזבא בפוקקים דבעל
 מינה גי' וחכם עוקר למפרע • וא"כ מה זה פ"י חוב'
 בלא ר"ה ה"א אוכלת לאלתר כי חוששת באיסור שעה
 בשלמא לעיל לגבי בעל שפיר דהא אוכלת לאלתר טוב אין
 לחוס שמא אף יפר הבעל כי הלא הבעל מינה גי' ומאי
 דהוי הוי אבל כאן הלא צדקת קיימין • א"כ מה בכך שחאכל
 לאלתר שמא אח"כ יחיר לה הפכה ויעקור למפרע •
 וי"ל דהנה ה"י בשבת דף מ"ו רש"א כל שאין מומו ניכר
 ממוצי'ט אין זה מן המוכן כו' ע"ש • ומבגמ' ה"ל
 מוכיח המרדכי בשם ר' יונתן דלא קיים הבעל נדרי אסחי
 אין ביד הפכה להחיר ע"ש • ואזכר ב"ד צ"י ס"י ר"ל
 וד"מ בשם מהרי"ו וכן בהגהות ש"ע • וא"כ לכאורה י"ל
 קושי' חוב' דבלא ר"ה לא הוי קשה לננוא אלא לגבי חכם
 דה"א דהמשה איירי דוקא פ"ט • והבעל מקיים לה לא
 אין ביד הפכה להחיר כ"כ אבל אר"ה פריך שפיר דהא
 אמר לאיירי בלא ניסת • אבל ז"ל דהנה החוב' ה"ל
 ד"ה אבל ניסת מקשי עוד וו"ל • וא"ה אף בניסת ידירה
 בפני בעלם ויקייים לה דשבו אין יכול להפר וי"ל דחיישינן
 שמא יפר בלחם עכ"ל • ע"ש • א"כ כהבדת חוב' לגבי
 הפרת הבעל • כ"כ נימא לגבי התרת החכם שמא יפר הבעל
 בלחם ויכול אח"כ הפכה להחיר •
 והנה א"י בשבועות דף כ"ג אמר ר"ה דאם שבעה שלא אוכל
 ככר זה אכלה פולש אין נש"ל ע"י • (דאין על
 מה לחוב הדיח' דאין עושה שום פעולה להבא ע"ש •)
 אבג שיר ממנה נשאלין וכו' ע"ש • וא"כ לכאורה י"ל
 קושי' ש"ות ש"א הלא חכם עוקר למפרע דהא י"ל למה
 נדקקת חוב' בלשמו בלומר ש'ה חכיל ככר זה מנ"מ אי'
 אומרת ככר זה או על כל • הככרות הלא העיקר היא במה
 שאוכלת לאלתר • אלא י"ל דבזכותה הוא שמולתה על ככר
 זה ואוכלת לאלתר את כולה דשבו איך נשאלין כ"כ •
 אולם ז"ל דהנה אי' בחיר דף כ' מי שאמר הריני נזיר
 והתפיה בו חזרו אותי בראשון היתה השני דהא
 תבש עקר למפרע וכ"כ הדין בלומר ככר זה נדר עלי והוא
 עלמנו

עלמנו החפצים בני כפר שני את הותר הראשון הותר השני
 וכן אי' בסרמ"ט ופ"ע * וא"ל האולי ויחדם לנו הו'
 סברה לומר דחיישינן שמא יכר הבטל בלקם * מפ"ט
 לזיוזום לה שמה היא בעלמם הדיקום בלחש כפר שני בכפר
 שבלחש היתווני * ת"כ אף שפרכים את כל הכפר הראשון
 מי"מ הסני נשאר עלי' בתיבור אבל כשתשאל לחכם על
 הראשון הותר גם השני כג"ל א"ל מועיל היתור להשני וא"ל
 ממילא עוקר הכפר והותר הראשון והוי כשייר נזנחו ודו"ק
 אפסם עדיין נימא דבדולתי כמו שהדין בבמות החכילה *
 כ"כ הדין בזמן הכרז' להא' אמר שבועה שלא אוכל
 שלמים יום ואכל במשך שלמים אין נשאלין אחר כלות
 שלמים אבל בתוך שלמים נשאלין וכוח פשוט בטעמו
 והאולי וכן לא יקשה עוד קושי' ש"ת ש"ת דמקמי הא חכם
 עוקר למפרע * דו"ל הכי בנא"ר ה"ה א"ל דוקא גיסת
 ומזירה ע"כ הסכמות ואוכלת לאלתר ונת"כ יקיים לה
 הבטל * וא"כ ממ"ג אין לחוש שמה יתיר לה החכם להא'
 קיים לה הבטל כמו שאמרו לו ה"כ ד"ל ת"כ טוב אין ביד
 החכם להיתור כסדרת המלכ' כפר ר' יונה * ואי יפר
 לה בלקם * מה צדק האל כפר אכלה הבטל הנה מינו
 מיני * מאי אמרת שמה אח"י חבל * אל תבט עיניך
 במפרע * ו"א דהא אף דאין חבל עוקר מי"מ גיז' וא"כ
 אין עלי' טוב ליתור מכלן ובהבא' וא"כ אין על מה לחול
 היתור חכם דהוי ממש ככלה האמנא קושי' הגמרא דוקא
 לר"ה דאמר בגל' גיסת דוק היטב מאד :

ואולם * עדיין יש להשיב דהנה הרא"ש גם הוא הקשה קושי'
 תוס' סידרוס בפני בעלם ויאמר קיים ליכי *
 ומשני עוד דאוקי' כל כ"ר דנכא על' הסקס וא"כ יש לחוש
 שמה ישאל על הסקס ואת"כ יפר * וא"כ אזלזל לבינו
 דהא יש לחוש שמה אחר שקיים ישאל על הסקס ואת"כ
 ותוך אלל חכם * אין י"ל לאייך גיסת דהבטל יפר
 בפנינו וטוב לא יוכל חכם להיתור כג"ל להני ככלה הזמן *
 ואין לחוש שמה יקיים בלקם * דהא ייקיים ג"ל אין ביד
 חכם להיתור כסדרת המלכ' כג"ל * וא"ל כסדרת הרא"ש
 שמה ישאל על הסקס * דהא אי' בש"ת הרשב"א הובא
 בב"י ובש"ע יו"ד * איש שגדרה וקיים בעלם וסדר שאין
 ממש בשמניו וקור' ויפר אין הפרתו הפרה וא"ל נשא על
 הסקס חזרה הספדה למקומה לחכם עוקר למפרע ע"ס *
 ואי' בגמרא נשאלין על הסקס ואין נשאלין על הספר
 א"כ תו' אין לחוש שמה ישאל על הקמתו דא"כ
 מחזור הספדה למקומה ועלי' אין נשאלין וא"כ אין עלי'
 ליבור נדר מהאין והבא' והוי ככלה הזמן וכל תוכל לשאול
 כג"ל ודוק :

והשני * מתוך קושי' מהריב"ל ומר"ם שיהי' דהא ר"ג
 אמר תפי' גיסת * וא"ל משמע כ"ס לא גיסת
 וא"כ יקשה בשלמא גיסת אין לחוש שמה תוך אלל חכם כי
 י"ל כג"ל דהבטל מיפר לה והוי ככלה הזמן * אבל בלא
 גיסת יקשה שמה תוך אלל חכם * וע"כ ל"ל דה"ל לריך
 לפרט ככר * וא"כ יקשה קושי' פי' ל"ל דבר קשה כי
 הלא אף בלא הפרת הבטל אין לחוש לחכם כי לריך לפרט
 הכרז' וע"כ ל"ל דהוי"ה מוכנה לאלתר * וא"כ צדקה ק"ל יש
 לחוש שתקיימה * ויקשה א"כ ל"ל דבר קשה והתפל' באת
 לאלתר * וע"כ ל"ל דה"ל אליה ח' שש"ת סור שניה
 וא"כ מקמי שפיר גיסת וולוי מיפר לה בטל דו"ק היטב *
 ועוד לבוא מל"ס והמשיביל יסב"ל ולכל י"ה"ה המעיין קלרתי
 בס"ס כג"ל ד'ג' חו"ד"ה ואפקעינהו רבנא דקושי' מיני'
 מוכיח שם תוס' דהענוול' כל דבר תחוקתו מסת' דלי' בנת'
 נזיר אם אמרו לו אל תשת' אל תשת' חייב על פל' אחת
 נאחת ואמאי ילקה הא' הוי השת' חת' הפק' דשמה ישאל על
 נזירתו אלל ודלוי' לזקוני' תחוקתו דבדולתי יתאר' נזיר
 כמו סבאי' עכשיו עכ"ל חוב' ע"ס * ומתמה המהר"ם א'
 ומר"ם ש"ך כלא אף ח' ח' לוק' אחת מ"מ שפיר מוכח
 דתחוקתו' תחוקה ע"ס :

וגלענר' * לרין דהנה כפר היתורי' הא' דאמר' כרא' שבועה
 שלא אוכל כפר זה אכלה כולה אין נשאלין עלי'
 אבל שייר ממנה נשאלין עלי' וכבר אמרנו לעיל בדולתי' כ"כ
 הדין בזמן הגדר' דאי' לשאול אחר שלקם זמן הגדר' ופ"ט
 אי' הוי לקי' חלה לא מוכח דאוקמי' תחוקה' דו"ל דאשרי
 בשעת' בכלות זמן הנזירות ומתחיל' הדיא' ואילך לא נשאר
 עליו נזירות * אבל מהא' דלוקם' מוכח שפיר דהא ע"כ
 שת' ה"י' הית' בחוד' וממולדתי' עלי' * וא"כ הא' קיים
 וא"כ בעת שהי' הא' דליין יכול הוא לשאול דהא נשאר עמו
 נזירות ומתחיל' ש"ו וא"כ יקשה למה ילקה על הא' הלא בעת
 הדיא' יכול ה"י' לשאול והוי בתרחת' הפק' ודו"ק

עלמנו החפצים בני כפר שני את הותר הראשון הותר השני
 וכן אי' בסרמ"ט ופ"ע * וא"ל האולי ויחדם לנו הו'
 סברה לומר דחיישינן שמא יכר הבטל בלקם * מפ"ט
 לזיוזום לה שמה היא בעלמם הדיקום בלחש כפר שני בכפר
 שבלחש היתווני * ת"כ אף שפרכים את כל הכפר הראשון
 מי"מ הסני נשאר עלי' בתיבור אבל כשתשאל לחכם על
 הראשון הותר גם השני כג"ל א"ל מועיל היתור להשני וא"ל
 ממילא עוקר הכפר והותר הראשון והוי כשייר נזנחו ודו"ק
 אפסם עדיין נימא דבדולתי כמו שהדין בבמות החכילה *
 כ"כ הדין בזמן הכרז' להא' אמר שבועה שלא אוכל
 שלמים יום ואכל במשך שלמים אין נשאלין אחר כלות
 שלמים אבל בתוך שלמים נשאלין וכוח פשוט בטעמו
 והאולי וכן לא יקשה עוד קושי' ש"ת ש"ת דמקמי הא חכם
 עוקר למפרע * דו"ל הכי בנא"ר ה"ה א"ל דוקא גיסת
 ומזירה ע"כ הסכמות ואוכלת לאלתר ונת"כ יקיים לה
 הבטל * וא"כ ממ"ג אין לחוש שמה יתיר לה החכם להא'
 קיים לה הבטל כמו שאמרו לו ה"כ ד"ל ת"כ טוב אין ביד
 החכם להיתור כסדרת המלכ' כפר ר' יונה * ואי יפר
 לה בלקם * מה צדק האל כפר אכלה הבטל הנה מינו
 מיני * מאי אמרת שמה אח"י חבל * אל תבט עיניך
 במפרע * ו"א דהא אף דאין חבל עוקר מי"מ גיז' וא"כ
 אין עלי' טוב ליתור מכלן ובהבא' וא"כ אין על מה לחול
 היתור חכם דהוי ממש ככלה האמנא קושי' הגמרא דוקא
 לר"ה דאמר בגל' גיסת דוק היטב מאד :

ואולם * עדיין יש להשיב דהנה הרא"ש גם הוא הקשה קושי'
 תוס' סידרוס בפני בעלם ויאמר קיים ליכי *
 ומשני עוד דאוקי' כל כ"ר דנכא על' הסקס וא"כ יש לחוש
 שמה ישאל על הסקס ואת"כ יפר * וא"כ אזלזל לבינו
 דהא יש לחוש שמה אחר שקיים ישאל על הסקס ואת"כ
 ותוך אלל חכם * אין י"ל לאייך גיסת דהבטל יפר
 בפנינו וטוב לא יוכל חכם להיתור כג"ל להני ככלה הזמן *
 ואין לחוש שמה יקיים בלקם * דהא ייקיים ג"ל אין ביד
 חכם להיתור כסדרת המלכ' כג"ל * וא"ל כסדרת הרא"ש
 שמה ישאל על הסקס * דהא אי' בש"ת הרשב"א הובא
 בב"י ובש"ע יו"ד * איש שגדרה וקיים בעלם וסדר שאין
 ממש בשמניו וקור' ויפר אין הפרתו הפרה וא"ל נשא על
 הסקס חזרה הספדה למקומה לחכם עוקר למפרע ע"ס *
 ואי' בגמרא נשאלין על הסקס ואין נשאלין על הספר
 א"כ תו' אין לחוש שמה ישאל על הקמתו דא"כ
 מחזור הספדה למקומה ועלי' אין נשאלין וא"כ אין עלי'
 ליבור נדר מהאין והבא' והוי ככלה הזמן וכל תוכל לשאול
 כג"ל ודוק :

והשני * מתוך קושי' מהריב"ל ומר"ם שיהי' דהא ר"ג
 אמר תפי' גיסת * וא"ל משמע כ"ס לא גיסת
 וא"כ יקשה בשלמא גיסת אין לחוש שמה תוך אלל חכם כי
 י"ל כג"ל דהבטל מיפר לה והוי ככלה הזמן * אבל בלא
 גיסת יקשה שמה תוך אלל חכם * וע"כ ל"ל דה"ל לריך
 לפרט ככר * וא"כ יקשה קושי' פי' ל"ל דבר קשה כי
 הלא אף בלא הפרת הבטל אין לחוש לחכם כי לריך לפרט
 הכרז' וע"כ ל"ל דהוי"ה מוכנה לאלתר * וא"כ צדקה ק"ל יש
 לחוש שתקיימה * ויקשה א"כ ל"ל דבר קשה והתפל' באת
 לאלתר * וע"כ ל"ל דה"ל אליה ח' שש"ת סור שניה
 וא"כ מקמי שפיר גיסת וולוי מיפר לה בטל דו"ק היטב *
 ועוד לבוא מל"ס והמשיביל יסב"ל ולכל י"ה"ה המעיין קלרתי
 בס"ס כג"ל ד'ג' חו"ד"ה ואפקעינהו רבנא דקושי' מיני'
 מוכיח שם תוס' דהענוול' כל דבר תחוקתו מסת' דלי' בנת'
 נזיר אם אמרו לו אל תשת' אל תשת' חייב על פל' אחת
 נאחת ואמאי ילקה הא' הוי השת' חת' הפק' דשמה ישאל על
 נזירתו אלל ודלוי' לזקוני' תחוקתו דבדולתי יתאר' נזיר
 כמו סבאי' עכשיו עכ"ל חוב' ע"ס * ומתמה המהר"ם א'
 ומר"ם ש"ך כלא אף ח' ח' לוק' אחת מ"מ שפיר מוכח
 דתחוקתו' תחוקה ע"ס :

וגלענר' * לרין דהנה כפר היתורי' הא' דאמר' כרא' שבועה
 שלא אוכל כפר זה אכלה כולה אין נשאלין עלי'
 אבל שייר ממנה נשאלין עלי' וכבר אמרנו לעיל בדולתי' כ"כ
 הדין בזמן הגדר' דאי' לשאול אחר שלקם זמן הגדר' ופ"ט
 אי' הוי לקי' חלה לא מוכח דאוקמי' תחוקה' דו"ל דאשרי
 בשעת' בכלות זמן הנזירות ומתחיל' הדיא' ואילך לא נשאר
 עליו נזירות * אבל מהא' דלוקם' מוכח שפיר דהא ע"כ
 שת' ה"י' הית' בחוד' וממולדתי' עלי' * וא"כ הא' קיים
 וא"כ בעת שהי' הא' דליין יכול הוא לשאול דהא נשאר עמו
 נזירות ומתחיל' ש"ו וא"כ יקשה למה ילקה על הא' הלא בעת
 הדיא' יכול ה"י' לשאול והוי בתרחת' הפק' ודו"ק